Woensdag, 13 Mei 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3599

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

ichy-As betrekkingen worden inniger.

...en Franse Ministerraad over Frans West Indië.
...itsers zeggen op de Krim te winnen.
...botage in Tsjechoslowakije, Frankijk.
...eer 24 Nederlanders geëxecuteerd.

...KLARINGEN VAN CORDELL HULL OVER MARTINIQUE.

Hull gaf te kennen, dat de Verenigde Staten niet biezonder geïnteresseerd ... of een Franse Regering onder leiding van Laval enige overeenkomst er... of niet erkent, welke wordt be... met den Fransen Hogen Commissaris op Martinique.

Toen hem op een persconferentie gevraagd werd of het waar is, dat Laval ... de Verenigde Staten zou hebben medegedeeld, dat hij geen enkele regering zou erkennen voor de beveiliging ... Martinique, tenzij deze aan Vichy ... goedkeuring wierd voorgelegd, zeide hij, dat de Noordamerikaanse Regering geen enkele andere phase be... ... de situatie van Martinique ... neemt behalve de onderhandelingen die op Martinique zelf worden gevoerd (Washington, (AP) 12.5).

WEERBARSTIGHEID IN FRANKRIJK.

...en bericht van de Britse radio zeide, ... een aantal bommen werd geworpen ... de beroemde Parijse hotels, welke ... werden gebruikt als Hoofdkwartier ... de Duitsers en dat deze belangrijke schade hebben aangericht. Hieraan werd toegevoegd, dat een cordon ... politie mannen rond het gebied ... werd geplaatst en alle spoorlijnen ... nauwkeurig worden bewaakt in een poging de bommengooiers te vatten.

Het Vrije Franse Hoofdkwartier zeide, dat een nieuwe golf van onrust ... de vroegere Franse hoofdstad ... en dat 17 clandestiene strooibiljetten gedurende de laatste 14 dagen ... handen van de Gestapo zijn gevallen.

Een van deze strooibiljetten werd ... nachts door Parijs verdeeld en zeide: „Er is geen melk voor onze kinderen, doch Von Stuelpnagels (Duitse commandant van bezet Frankrijk) ... vriendin baadt elke morgen in 50 liter melk".

Een ander zeide: „75 Ondergrondse ...stations zijn gesloten. Het wordt ... mogelijk om in de stad te reizen. Is het omdat wij gebrek hebben aan elec...che stroom? Neen, maar omdat de Duitsers elk uur 100.000 Kilowat gebruiken".

Een ander, dat door een comité... werd uitgegeven, drong er bij de Parijzenaars op aan overal organisaties ... vormen voor „de bevrijding van ons land" (Londen, (AP) 12.5).

ONTMOETING TUSSEN LAVAL EN ABETZ.

Gemeld wordt, dat Otto Abetz, Hitlers vertegenwoordiger in Parijs, en Laval gisteren bijeenkwamen te Moulins aan de Franse demarcatielijn en ... grondwerk legden voor de ver... ... achte ontmoeting met Goering. Men ... zegt, dat Laval Frankrijk gebracht heeft aan de rand van drie grote beslissingen:

De verwerping van de Noordamerikaanse voorstellen voor het ophelderen van de status van Martinique, een zekere graad van militaire samenwerking met de as en op zijn minst een voorlopige regeling van de betwiste punten met Italië. Dit zouden — naar men zeide — de quaesties zijn van „buitengewone bezorgdheid", die Pétain ertoe ... geleid hebben zijn rust aan de Rivièra ... te breken en naar Vichy terug te keren. Ook werd gezegd, dat een speciale urgentie gegeven werd aan de Franse situatie met de aankomst van Goering.

Hoewel over de quaestie van militaire samenwerking nog moet worden beslist, zeiden buitenlandse diplomatieke waarnemers eraan te twijfelen of men zo ver zou gaan als een directe militaire alliantie.

Een hindernis voor de militaire samenwerking tussen de Fransen en de ... is de botsing van de Franse en Italiaanse belangen. Men gelooft echter, dat Duitsland zowel Italië als Frankrijk heeft overgehaald een langdurig program goed te keuren om de territoriale eisen te regelen of te wachten tot het einde van de oorlog (Bern, (AP) 12.5).

ONTMOETING GOERING-LAVAL?

Wat met Frans West Indië?

Gemeld wordt, dat Goering Laval te Moulins ontmoette. Andere onbevestigde berichten deelden mede, dat Goering, die Parijs bezocht, de drager was van verreikende Duitse eisen met de bedreiging, dat Tunis en Corsica aan Italië zouden worden gegeven, indien Vichy niet toegave.

Men vermoedt, dat de quaestie van Martinique op de voorgrond stond bij een bespreking, welke heden tussen den Noordamerikaansen Chargé d'Affaires Pickney Tuck en Laval plaats had.

Goed ingelichte kringen meldden dat Vichy de ontwapening van Franse oorlogsschepen te Martinique niet zou goedkeuren, of het overleveren van de olievloot, welke in Frans West Indië gestationneerd is.

De Duitse radio zeide, dat, aangezien de Frans-Amerikaanse onderhandelingen waarschijnlijk op Woensdag zullen eindigen, „het uiterste belang wordt gehecht aan de bijeenkomst van de Franse Ministerraad op Woensdag, welke ongetwijfeld de Franse houding in de Antillen-quaestie zal bekend maken."

Een ander Duits bericht zeide, dat verschillende duizenden personen op Maandag in Marseille in optocht liepen als protest tegen de Britse aanval op Madagascar en dat 15.000 personen aan gelijksoortige demonstraties in Nice deelnamen (Londen, (AP) 12.5).

CHURCHILL WAARSCHUWT TEGEN EEN LUCHTINVASIE.

Onceremonieel sprekende gedurende een inspectie van de Home Guard zeide Churchill, dat een „luchtinvasie" steeds meer een mogelijkheid wordt, doch dat elke poging van de Duitsers om in Groot Britannië te landen zou zijn als het neerdalen in een „wespennet".

Churchill verklaarde, dat onder het program van de Home Guard „wij het beste deel van een en drie-kwart millioen man geoefend hebben in het gebruik der wapenen."

Hieraan voegde hij toe: „Indien in 1940 een vijand plotseling in groten getale in verschillende delen uit de lucht ware neergedaald, zou hij slechts kleine groepen van mannen vinden, meestal gewapend met geweren, verzameld rond onze zoeklicht-posities. Doch indien hij thans mocht komen zou hij overal waar hij zijn voet neerzette ogenblikkelijk worden aangevallen door flinke vastberaden mannen met een behoorlijk zuivere bedoeling en besluit, namelijk om hem te doden om zijn ogenblikkelijke overgave af te dwingen."

Churchill had zijn gasmasker over de schouder gehangen, terwijl hij een afscheiding van de Home Guard inspecteerde, welke met aangehechte bajonetten in de houding stond. Hij zeide, dat er geen plaats is waar de indringers op een grotere weerstand zouden stuiten dan in Westminster „waar wij soms met het geweer in de ene hand en aantekeningen voor een redevoering in de andere hand het belangrijke werk leiden van de moeder der Parlementen en het duidelijk maken, dat bombardementen noch invasie zullen beletten, dat onze instellingen gestadig functioneren" (Londen, (AP) 12.5).

TEGENBEDREIGING VAN DUITSLAND.

De Duitse radio zeide, dat Duitsland een tegenbedreiging heeft gedaan op de gasrepresailles van Groot Brittannië. Het DNB zeide: „Mocht Churchill opdracht geven tot een gasoorlog tegen Duitsland dan zal spoedig blijken wie te lijden zal hebben van de verschrikkelijke gevolgen" (Berlijn, (AP) 12.5).

NIEUWE VERBETERDE WAPENEN.

Een Duitse militaire zegsman beschreef de strijd op de Krim als de eerste grote offensieve operaties sedert het winter-defensief. Hij zeide, dat de Duitsers ook nieuwe verbeterde wapens hebben ingevoerd aan het Kertsjfront met de verklaring, dat deze de wapens waren die Hitler in zijn laatste rede heeft genoemd. De zegsman van Wilhelmstrasse legde er wederom de nadruk op, dat de Duitsers geen gas gebruikten aan het Oostelijk front en niet van plan zijn dit te doen (Berlijn, (AP) 12.5).

Bij het nalezen van Hitlers toespraak op 26 April kon geen enkele referte worden ontdekt van nieuwe verbeterde wapens (New York, (AP) 12.5).

EEN NIEUWE MIJN...... GEEN GAS.

De „Star" publiceerde een bericht van het Vichy-nieuwsagentschap, dat volgens berichten uit bronnen te Bucuresti een nieuw soort Duitse landmijn de Russen abusievelijk deed geloven, dat de nazies gifgas gebruikten aan het Oostelijk front. Het bericht verklaarde: „Dat de meeste Russische slachtoffers gedurende de laatste dagen geen spoor droegen van verwondingen, leidde het Russische Hoofdcommando ertoe te geloven, dat gifgas werd gebruikt." Verder werd gezegd, dat in feite het nieuwe soort van springstoffen „een belangrijke vermindering in druk veroorzaakt en de zuurstof in de lucht neutraliseert binnen een straal van 300 meter" (Londen, (AP) 12.5).

SABOTAGE OVERAL.

Van Noorwegen tot de Balkan kwamen er nieuwe berichten van sabotage en verdeeldheid die de pogingen van de as hinderden om haar versie van een nieuwe Europese orde te smeden. Uit Vilna in Polen wordt gemeld, dat 16 personen geëxecuteerd werden omdat zij samenwerkten met Russische geheime agenten in een samenzwering om de Duitse voorraadlinies te saboteren. Gemeld wordt, dat de groep een politieman doodde bij het bieden van weerstand aan de arrestatie. Een poging om een Hongaarse fabriek op te blazen zou volgens een bericht uit Budapest zijn gefaald.

Onbevestigde berichten zeiden, dat de directeur van een wapenfabriek zou zijn doodgeschoten omdat hij niet in staat was de tijdtafel van zijn productie bij te houden. Het Hongaarse nieuwsblad „Pester Lloyd" meldde, dat 1 Tsjech werd gedood, doch een andere ontsnapte, na een politieman te hebben doodgeschoten, die hen vond, terwijl zij op het punt stonden de dynamiet te ontsteken langs een spoorlijn nabij Praag. Uit Noorwegen wordt gemeld, dat de Duitse politie is versterkt, vooral in Stavanger en Hauggessand, waar vele vroegere leden van de Quisling-partij zouden zijn afgetreden en gepoogd hebben een demonstratie op touw te zetten. Een afvallige groep in de partij zou volgens dit bericht hebben gepoogd een coup te doen tegen Vidkum Quisling (Bern, (AP) 12.5).

80.000 JOEGOSLAVEN GEDOOD.

Tass meldde, dat 80.000 Joegoslaven werden gedood in de provincie Baczsk in Joegoslavië sedert de Hongaarse bezetting en dat talrijke dorpen werden verwoest en het beste land werd gegeven aan Hongaarse landheren (Moskou, (AP) 13.5).

GROTE BRITSE STRIJDKRACHTEN NAAR AFRIKA.

De correspondenten van de Stockholmse „Svenska Dagbladet" in Rome berichtten, dat Groot Britannië „zeer grote" land-, zee- en luchtstrijdkrachten naar Egypte zendt en zeer waarschijnlijk een nieuw offensief in Afrika zal ondernemen (Londen, (AP) 12.5).

507 AS-VLIEGTUIGEN BOVEN MALTA VERNIELD.

Een gezaghebbende bron maakte bekend, dat 507 as-vliegtuigen boven Malta werden vernietigd sedert het begin van de oorlog. Een communiqué meldde de vernieling van 54 vliegtuigen boven het eiland in deze maand. Met uitzondering van 9 waren het allemaal Duitse toestellen (Londen, (AP) 12.5).

EEN GRAF VOOR DE PIRATEN.

Het Braziliaanse nieuwsblad „A Noite" zeide uit officiële kringen te hebben vernomen, dat de duikboot, welke kort geleden het Braziliaanse stoomschip „Parnahayba" nabij Trinidad torpedeerde, tot zinken werd gebracht door Noordamerikaanse marinevliegtuigen. Het blad zeide: „Er is geen twijfel, dat de wateren, welke een toneel zijn geweest van zinkingen, zijn omgezet in een begraafplaats voor de Duitse piraten" (Rio de Janeiro, (AP) 12.5).

CHINEZEN AFGESNEDEN?

Domei beweerde, dat Japanse troepen alle Chinese strijdkrachten in het Noord-Oosten van Birma hebben afgesneden door de brug over de rivier Salween op te blazen (Tokio, (AP) 13.5)

DE STRIJD AAN DE CHINEES-BIRMAANSE GRENS.

Drew Middleton seint uit Londen:

De Japanners, die in Noordelijke richting door Birma trokken, zwaaiden heen en terug in een wanhopige slag met de Chinezen langs de kronkelende Birmaweg in het Westelijk deel van de Yunnan-provincie en werden eveneens gestuit in een gelijktijdige opmars naar Brits Indië in andere richting. Doch de onvoorziene wederopstanding van de Chinezen en de verwoede weerstand van de Britten scheen beiden te laat te zijn om Birma weer te bevrijden of de toenemende bedreiging voor Brits Indië teniet te doen, terwijl de Japanners snel nieuwe versterkingen aanvoerden voor beide ondernemingen aan de Oostelijke en Westelijk zijden van hun opmars. De Chinezen maakten vroeg in de avond bekend, dat de hoofdmacht van de invasie-colonne, welke in Yunnan doordrong door China's achterdeur, teruggedreven werd naar Wanting aan de grens van Birma, doch later gaf het communiqué toe, dat de Japanners versterkingen aanvoerden en de aanval hernieuwden.

Die geschiedde klaarblijkelijk in de streek tussen Tsjefang en Mangsji, respectievelijk op 25 en 50 mijl binnen China. Daar zouden de Chinezen hevig de overblijfselen en achterhoede van de eerste Japanse strijdmacht aanvallen na hen 30 mijl teruggedreven te hebben van hun diepste penetratie nabij Lunglin. Met de aankomst van de versterkingen heeft deze Japanse achterhoede zich klaarblijkelijk hersteld als voorhoede. De Chinese strijdkrachten, die in Midden Birma werden gepasseerd en die vorige week Maymyo heroverden, oefenen nog steeds druk uit op de Japanners van achteren.

De Japanners in West Birma zetten hun opmars voort in Noordwestelijke richting langs de vallei van de rivier Tsjindwin tegen de Britten. Gemeld wordt, dat de Britten hun terugtrekking stopzetten en zich verwoed keerden tegen de achtervolgings- en opmarscolonne van 300 Japanners ten Zuiden van de rivier Sjwegyin op ongeveer 140 mijl ten Noord Westen van Mandalay. Chinese militaire berichten zeiden, dat de Japanners Kalewa hebben bereikt op ongeveer 5 mijl ten Noord-Westen van Sjwegyin. De Japanse bedoeling om voort te rukken, werd te kennen gegeven door het communiqué van New Delhi, welke zeide, dat de oorspronkelijke 300 Japanners later werden versterkt en zij tenminste 1 veldkanon hadden, behalve nog machinegeweren en mortieren. De Britse strijdkrachten schijnen te pogen zich over de bergen naar Brits Indië terug te trekken (Londen, (AP) 12.5).

3 BRITSE TORPEDOJAGERS VERLOREN.

De Britse Admiraliteit gaf het volgende communiqué uit:

„Gisteren in de namiddag werd een strijdmacht, welke bestond uit 4 onzer torpedojagers, hevig aangevallen door Duitse vliegtuigen in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee. Z.B.Ms. „Lively" werd getroffen en kwam tot zinken. De overblijvende 3 torpedojagers werden gedurende de avond aan verdere hevige luchtaanvallen onderworpen door de Duitse luchtmacht. Z.B.Ms. „Jackhal" en Z.B. Ms „Kipling" werden beide getroffen. Z.B.Ms. „Kipling" zonk. Z.B.Ms. „Jackhal" werd op sleeptouw genomen, doch moest tot zinken worden gebracht door onze eigen strijdkrachten gedurende de eerste uren van hedenmorgen, aangezien het onmogelijk werd om het schip te redden. De naaste bloedverwanten in Z.B.Ms. „Lively", Z.B. Ms. „Jackhal" en Z.B.Ms. „Klipling" zullen zo spoedig mogelijk worden ingelicht."

Het is bekend, dat meer dan 500 officieren en manschappen van deze 3 schepen in veiligheid zijn, zodat het aantal slachtoffers niet groot kan zijn. Gedurende deze luchtaanvallen vernielden Beaufighters van de Royal Airforce 1 Heinkel 111 en beschadigden op zijn minst 2 Heinkel 111's en 5 JU88's" (Londen, (AP) 12.5).

NOORS EN PANAMEES SCHIP GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine zeide, dat een middelgroot Noors schip en een groot Panamees koopvaardijschip in de Atlantische Oceaan werden getorpedeerd en dat schipbreukelingen in een haven aan de Oostkust aan land werden gezet (Washington, (AP) 12.5).

SCHIP IN RIVIER ST LAWRENCE TOT ZINKEN GEBRACHT.

De Canadese Minister van Marine Agnus MacDonald maakte bekend, dat een vrachtschip tot zinken werd gebracht in de St. Lawrence rivier in de eerste duikboot-aanval, die ooit in die wateren werd gemeld (Ottawa, (AP) 12.5).

DE AANVAL OP EEN JAPANSE DUIKBOOT.

Aan de oppervlakte verrast door een Noordamerikaans vliegtuig, dook een der twee Japanse duikboten, welke deze week tot zinken werd gebracht of beschadigd nabij Noord Queensland, zo snel, dat zij verschillende leden van de bemanning worstelend in het water liet. Volgens de berichten van het Geallieerd Hoofdkwartier werden zij niet gered, omdat het vliegtuig niet op het water kon dalen. (Geallieerde Hoofdkwartier in Australië, (AP) 12.5).

Het nieuws van vandaag.

Het is al een heel droevige samenloop, dat op het feest van den Vader der Christenheid het meest katholieke land, Frankrijk, dat door een Paus zelfs genoemd is „de trouwste Dochter der Kerk", steeds meer afzakt van de zaak der rechtvaardigheid. Leden van de Duitse marinestaf zijn in Toulon, waar Darlan de Konkelaar ook aanwezig is. De Vichy-autoriteiten hebben contact met Rouaan, waar Gerd von Rundstedt het commando voert over West Frankrijk. Troepenbewegingen worden gemeld. Piet Laval heeft in Moulins, niet ver ten Noorden van Vichy aan de spoorlijn naar Parijs gelegen, een ontmoeting gehad met Otto Abetz, nazie-gezant in Parijs. Het schijnt, dat ook Hermann Goering daar ook geweest is (blz. 1)

Korte inhoud van wat Laval en Abetz bespraken: 1) Vichy verwerpe de voorstellen van de V.S. met betrekking tot Martinique en uit andere telegrammen blijkt bovendien, dat Vichy de oorlogsschepen te Martinique niet wil demobiliseren, en dat het nog minder idee heeft de olievloot aldaar over te geven; 2) er zou een nog grotere samenwerking komen op militair gebied tussen de As en Vichy; 3) er zou een voorlopige regeling getroffen worden betreffende door Italië op Frankrijk betwiste gebieden (Tunis, Corsica e.d.). In verband met al deze verwikkelingen zij tenslotte nog gewezen op een andere conferentie, nl. tussen Laval en Pickney Tuck, den U.S.A.-zaakgelastigde in Vichy. Heden zal de Franse ministerraad bijeenkomen. Men zal over Frans West Indië spreken (blz. 1).

De strijd op de Krim schijnt tijdelijk in het voordeel der nazies te verlopen. De opzet is natuurlijk om — in de Krim is de modder het eerst gedroogd — een slag te slaan naar de Caucasus, waar de olie zit. De Duitsers onder Generaal Von Mannstein vechten tegen de Russen onder Kozlov (blz. 3).

Over het gebruik van gifgassen meldt Radio-Berlijn, dat de Duitsers geen gifgas hebben gebruikt (wel „verbeterde soort van wapens" en dat als Engeland ooit gifgassen zou gebruiken, de consequenties aanvaard zullen moeten worden (blz. 1)

In Nederland werden weer 24 van onze landgenoten gedood (blz. 8).

In Suriname is thans een zustervereniging opgericht van ons Suriname-comité, waartoe Gouverneur Wouters indertijd het initiatief heeft genomen. Op blz. 8 staat het verslag van de eerste vergadering. Op dezelfde bladzijde staan de verslagen van de 10 Mei-herdenking in Londen en Suriname.

In verband met het zilveren bisschopsjubileum van onzen Heiligen Vader heeft „Dagblad Amigoe di Curaçao" vandaag een Feestblad uitgegeven op blz. 6 en 7, welk blad zo is uitgevoerd, dat men het zonder beschadiging kan uitnemen.

Het schip „Amazone", alhier wel bekend, is getorpedeerd (blz. 2).

Eerste oorlogsdag in den Haag

Uit een correspondentie:

Den Haag, 10 Mei 1940. Deze dag van verbazing en ontzetting begon voor de residentie toen de nacht nauwelijks was geweken.

Men werd wakker geschrikt door aanhoudende knallen en ontploffingen van licht- en zwaar geschut, en de diepe dreun van bomexplosies.

Om vier uur verschenen overal half geklede mensen op straat en speurden de heldere hemel af. Grijze wolkjes van springende granaten bleven beneden zeer hoog vliegende vreemde machines die in escadrilles van drie en vijf uit Zuidoostelijke richting naderden en met een bocht naar Kijkduin koersten. Het waren bommenwerpers of transportvliegtuigen van een groot type, vergezeld van gevechtsvliegtuigen die de strijd aanbonden met kleine Nederlandse jagers D21 en G1. Urenlang waren motorgeronk, kanongebulder en mitrailleurgeroffel niet van de lucht.

Aanvankelijk kon de nationaliteit der vreemde vliegtuigen niet worden vastgesteld, maar al spoedig onderscheidden met kijkers gewapende Hagenaars het hakenkruis op de vleugels. Men meende dat het hier van een raid op Engeland terugkerende verdwaalde bommenwerpers betrof, maar het grote aantal en het cirkelen boven een bepaald punt, als werd een landingsveld gezocht, wekten toch bange voorgevoelens.

Desondanks had men de grootste moeite om de radioberichten, op straat van mond tot mond overgebracht over een bliksemoorlog met Duitsland, te geloven. Toen men echter in vlammen gehulde vliegtuigen zag neerstorten terwijl neerdwarrelende pamfletten de bevolking aanmaanden alle verzet te staken aangezien Den Haag van alle kanten omsingeld zou zijn, moest men de harde werkelijkheid aanvaarden.

Nochtans kwam de verrassing zo plotseling dat men zichzelf telkens afvroeg of men waakte of droomde.

Om zes uur was geen Hagenaar meer in bed. Men liep de straat op of keek voor de geopende vensters naar rondcirkelende vliegtuigen die heftig beschoten werden en terug schoten. Het centrum der stad werd hermetisch afgesloten door troepen die de allerstrengste orders hadden niet of niemand door te laten behalve ambulance-auto's, zulks met het oog op het gevaar van insluiping van parachutisten.

Officieren, telegrambestellers, motoragenten en zelfs ordonnansen, op weg naar de binnenstad, werden onverbiddelijk teruggestuurd onder bedreiging met onmiddellijk wapengeweld. Departementen, kazernes, het grote postkantoor, het paleis en alle andere openbare gebouwen waren een tijdlang ongenaakbaar.

De stemming onder het als in een droomtoestand verkerend publiek was gedrukt maar geenszins vertwijfeld of wanhopig. Ook toen de bange werkelijkheid volkomen beseft werd, bleef een paniekstemming achterwege alhoewel tot laat in de morgen zware Duitse bommenwerpers en transportvliegtuigen aanvlogen en onder vuur genomen werden.

Verbijsterende tonelen speelden zich af op het vliegveld Ockenburg waar, evenals op het aan de andere zijde van de stad gelegen Ypenburg, reeds kort na vieren zwerven parachutisten neerkwamen en ook vele Junkers daalden. Het weiland was hier en daar wit beplekt met verlaten valschermen.

Lichte Nederlandse jagers vielen aan doch konden de overmacht niet verdrijven. Beide partijen leden verliezen en zowel Nederlandse als Duitse machines stortten omlaag. Spoedig verhief zich een roetzwarte rookkolom boven het landingsterrein, hetzij van neergeschoten vliegtuigen hetzij als signaal voor hen die onderweg waren.

Inmiddels werd heel Ockenburg omsingeld door per motor of auto aangevoerde troepen met machinegeweren bewapend.

De Duitsers naderden in escadrilles uit het Zuid-Westen, cirkelden rond het smalle landingsterrein, eigenlijk een bleekveldje, en dwaalden of zetten parachutisten overboord. De kolossale toestellen scheerden op enkele tientallen meters boven de huizen van Kijkduin en van het Bloemenkwartier aan het eind van de Laan van Meerdervoort waar het publiek op straat de manoeuvres volgde en haastig dekking zocht wanneer de furieus beschoten en terugschietende Duitsers aandaverden.

Alhoewel men aanvankelijk zeer onder de indruk was van de gebeurtenissen wende men merkwaardig snel aan het gefluit van de kogels en de scherpe explosies van bommen en granaten. Voor vele jongelui scheen deze luchtoorlog in de allereerste plaats een interessant kijkspel.

Van Kijkduin aanschouwde men als van een balkon de krijgstaferelen met als voorgrond het weiland vol angstig vee. Omstreeks zeven uur, toen tientallen Duitse toestellen geland en voor een deel weer opgestegen waren naderden plotseling op grote hoogte een Fokker-bommenwerper wiens projectielen doel troffen maar die, aanstonds door drie of vier Duitse vechters aangevallen, boven het strand vlam vatte en zich nog even rossig rood tegen de blauwe hemel aftekende, alvorens in een sliert van rook en vlammen omlaag te duiken. Een der inzittenden had nog kans gezien zich in een valscherm te redden.

Later verlieten achtereenvolgens zeven grote Junkers het vliegveld onder een regen van kogels, waarna telkens weer Duitse gevechtsvliegtuigen opdoemden die, neerduikend, soms een zwaar mitrailleurvuur afgaven, zonder echter bommen te werpen.

Fantastisch en onwezenlijk, om niet te zeggen grotesk, was hier de hele gang van zaken. In de heerlijke zonneschijn zaten sommige bewoners van Kijkduinse villaatjes in de open veranda's te kijken naar het in rook en smook gehulde vliegkamp vlak voor hen, onderwijl luisterend naar de radio-nieuwsberichten en de vaderlandse liederen die uit de luidspreker over de straat weerklonken. Vlammende benzine en ontploffende lichtkogels trokken vurige strepen door de rookwolken, en over de Laan van Meerdervoort werden de eerste gewonden naar de binnenstad vervoerd......

Het gedaver der motoren, het felle geknal van barstende granaten en de rommelende donder van zware explosies duurden met tussenpozen tot laat in de avond. Telkens weer huilde de sirene over de stad en dan leek het centrum even uitgestorven omdat elke burger de bevelen der militairen opvolgde en zich langs de huizen schaarde, of dekking zocht in de portieken. In de buitenwijken bleef het leven meer gewoon.

Het gerucht van kleden, die uitgeklopt werden, leek soms bedriegelijk veel op verre explosies. Het is namelijk schoonmaaktijd, en die stelt de Nederlandse huisvrouw eisen waaraan voldaan moet worden. Zelfs in een zo afschuwelijke en benauwende periode als wij thans doormaken.

Nederland-Duitsland.

Geen enkel historisch argument voor een nauwere relatie!

Verleden jaar werd in Batavia een tentoonstelling gehouden onder het motto „Nederland herrijst". Bij deze gelegenheid schreef Professor Dr. I. J. Brugmans een kernachtige weerlegging van de stellingen der vijandelijke propaganda. Uit dit artikel blijkt overduidelijk, dat de Duitse invloeden in Nederland de gehele geschiedenis door zeer gering geweest zijn. Dr. I. J. Brugmans schrijft als volgt:

„Van de zijde der Duitse nationaal-socialisten en hun Nederlandse trawanten, die tegen geschiedvervalsing niet opzien, wordt tegenwoordig de opvatting verkondigd, dat de Nederlanden steeds tot het Duitse Rijk hebben behoord en eerst in 1648 te onzaliger ure van het „stamland" zijn losgemaakt: zou dus Nederland weder een deel van het Duitse Rijk worden, dan zou het daarmede tot zijn oorsprong zijn teruggekeerd.

Personen, die deze opvatting huldigen, zijn òf te kwader trouw òf missen de meest elementaire kennis van het historisch gebeuren. Cultureel zijn de Nederlanden altijd los van Duitsland geweest en ook politiek zijn de Nederlanden steeds hun eigen gang gegaan. Wat in 1648 werd doorgesneden was niet anders dan een formeel-juridische hand, die geen enkele realiteit meer bezat.

Reeds in de Middeleeuwen is de losmaking der Lage Landen van het Duitse Rijk (dat overigens geheel iets anders is dan het in 1871 geconstitueerde „Duitsland") begonnen. In Holland en Zeeland begint de Franse invloed reeds in de 14e eeuw met de komst van de Henegouwse graven. Zo sterk wordt dan de Franse invloed, dat Holland geen enkele Duitse invloed onderging door de aanwezigheid van het latere Beierse Gravenhuis (1354 — 1433): reeds in het eerste geslacht zijn de Beierse graven volledig verfranst. Dat kwam doordien het formele gezag van de Duitse keizers in de Nederlanden niets betekende. Alleen in de Oostelijke provinciën was enige Duitse invloed aan het einde der Middeleeuwen nog merkbaar.

Het zijn de Bourgondische vorsten geweest, die in de 15de eeuw de Nederlanden tot een culturele eenheid hebben samengesmeed en het Bourgondische besef deden geboren worden, dat de voorloper is geweest van het Nederlandse nationale besef. De samensnoerende kracht kwam dus uit het Zuiden en niet uit het Oosten: het was Franse cultuur die in de Nederlanden het eerste cement der eenheid vormde.

Men mene niet, dat de Habsburgers die de Bourgondiërs als landsheren over de Nederlanden opvolgden, Duitse invloed brachten in plaats van Franse. Karel de Vijfde was weliswaar Keizer van het Duitse Rijk, maar allerminst een Duitser. De tegenstelling tot Frankrijk, die tijdens de Habsburgers bestond, betekende voor de Nederlanden wèl de afwending van het gevaar ener volledige verfransing: zij betekende echter niet het optreden van Duitse invloeden.

De Nederlanden hebben zich ten slotte in de strijd tegen de Habsburgse landsheren, die de Spaanse Kroon hadden verworven tot een zelfstandige staat en een nationale eenheid gevormd. Ook toen bleef Frankrijk de bron, waaruit de beschaving werd geput.

Is het niet veelzeggend, dat onze Vrijheidsheld Willem van Oranje, die in Duitsland is geboren, de dood is ingegaan met Franse woorden op de lippen?

Van Duitse invloeden kon toen ook geen sprake zijn, omdat Duitsland in een laagteperiode verkeerde: in de 17e eeuw werden, typerend genoeg, wel werken van Nederlandse schrijvers in het Duits vertaald, maar niet omgekeerd. En als dan in 1648 het laatste formele draadje verdwijnt, dat de Nederlanden aan het Duitse Rijk bond, dan brengt dat uit cultureel of politiek oogpunt geen enkele feitelijke verandering.

Geheel los van Duitse invloeden heeft Nederland de hoogtepunten van zijn beschaving bereikt. Huizinga schreef: „Van het begin der Nederlandse vrijheid af had ons staatsleven zich bewogen in volstrekt andere banen dan het Duitse. Hoe gebrekkig ook, in onze ogen, de gehele structuur der Republiek geweest is, het Nederlandse volk genoot in de zeventiende eeuw een hogere vorm van staatkundig leven dan het Duitse, hetzij men denkt aan het Rijk zelf of aan de staten, waarin het verbrokkeld was."

Is het nog nodig een conclusie te trekken? Er is in de geschiedenis geen enkel argument te vinden, dat voor een nauwere relatie tussen Nederland en zijn Oosterburen zou kunnen pleiten."

HANG UW VLAG UIT!

Heden is het 25 jaar geleden, dat de tegenwoordige Paus Pius XII de bisschopswijding ontving. Heel de katholieke wereld viert feest. Toon dat ook gij katholiek zijt en hang uw vlag uit.

Morgen zal het jubileum kerkelijk worden gevierd. Laat ook dan uw vlag wapperen.

Van de Fronten.

NAZIES MELDEN OVERWINNING BIJ KERTSJ.

Een speciale bekendmaking van des Führers Hoofdkwartier meldt het volgende:

„De slag voor de doorbraak op het schiereiland van Kertsj is beslist. Hij is geëindigd met de vernietiging van de vijandelijke strijdkrachten, die daar omsingeld werden. Tot nu toe heeft de vijand 40.000 gevangenen verloren. 197 tanks, 598 kanonnen en 260. vliegtuigen. Ontelbare andere oorlogsmaterialen zijn veroverd of vernield. De achtervolging van de geslagen resten van den vijand wordt voortgezet in de richting van Kertsj" (Berlijn, (AP) 13.5)

RUSSEN RUKKEN VOORT.

Een bericht aan de Britse nieuwsdienst zeide, dat Russische strijdkrachten het 539e Duitse regiment infanterie en andere eenheden van de 385e Duitse infanterie lente-divisie hebben verslagen en belangrijke posities hebben veroverd en de opmars voortzetten. Het gebied van de strijd werd niet genoemd. Aan het Kalininfront zou het Rode leger nog verschillende plaatsen hebben veroverd en zware verliezen hebben toegebracht aan den vijand. In de slag om een dorp werden 400 Duitsers gedood (Moskou, (AP) 13.5).

DE DUITSE AANVAL OP DE KRIM.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Berichten zeiden, dat het Duitse offensief op het schiereiland van Kertsj in een poging om de Caucasus en zijn kostbare olie te bereiken, werd voorafgegaan door nachtelijke massa-luchtaanvallen. ‚Rode Ster" zeide, dat de nazie-vliegtuigen duizenden tonnen aan bommen op de Krim wierpen, waaronder vooral brandbommen, doch zonder belangrijke resultaten.

Het is bekend, dat de Duitse strijdkrachten op de Krim zijn versterkt voor het begin van het offensief. De 22e tankdivisie zou — naar vermeld wordt — onlangs daar hebben geopereerd alsmede een aantal infanterie- en cavalerie-divisies en sommige Italiaanse eenheden.

Generaal Von Mannstein is de Commandant van de vijandelijke strijdkrachten aan dat meest Zuidelijke front. Tegenover hem bevindt zich het grote leger van de Caucasus onder bevel van Generaal Kozlov, die zijn vuurdoop onderging op 12 December toen hij Kertsj op de Duitsers heroverde.

De Duitsers hadden klaarblijkelijk drie bedoelingen met het lente-offensief op Kertsj:

1) om voordeel te trekken uit het terrein, dat het eerste is welk droogde;

2) om te pogen de Krim van den vijand te zuiveren, die hen de gehele winter in de zij prikte met garnizoens te Kertsj en Sebastopol;

3) om te slaan naar de Caucasus en zijn rijke olie-opslagplaatsen, welke slechts door de smalle Straat van Kertsj van de Krim gescheiden zijn.

„Pravda" schatte, dat de Duitsers millioenen tonnen olie per maand aan het Oostelijk front hebben verbruikt en honderdduizenden tonnen per maand aan andere fronten. Het blad zeide, dat de Duitse behoeften aan olie sedert de oorlog tegen Rusland begon 19 millioenen ton per jaar bedroeg, waarvan slechts 9 millioen beschikbaar was, zodat de Duitse reserves met 10 millioen ton zijn verminderd en thans zo goed als uitgeput zijn. Door het toenemend gebruik, de gereduceerde productie en het ophouden van de invoer van overzee, komen de reserves van Duitslands strategische materialen ten einde. Deze factor kan de nederlaag van Hitlers horden slechts verhaasten.

In een satyrisch artikel over den „Berlijnsen Pias" zeide „Rode Ster", dat Hitler gedwongen is te trachten voort te rukken of de nederlaag te aanvaarden.

Het blad schreef: „De gekke Führer raast in zijn kasteel. Hij ontslaat Generaals als lakeien en huurt eerste ministers als dienaren en vindt nieuwe plannen uit. Om Hellas niet uit zijn handen te laten glippen, droomt hij van het Nabije Oosten. Om de Oekraïne niet te verliezen, droomt hij van de Caucasus. Om België te houden, bombardeert hij Engeland. Hij kan niet ophouden. Als de zomer voorbijgaat en Hitler niet voortgerukt is, zal hij gedwongen zijn een donkere bril op te doen, zijn boertige snor af te halen en in vermomming naar de Zuidpool te vluchten" (Moskou, (AP) 12.5).

GEVECHTEN OP DE KRIM.

Het Britse nieuwsagentschap zegt, dat volgens het DNB de Duitse troepen aanvallen „ver voorbij de posities van Parpartsj" en dat „de weerstand van de eerste Sovjet defensielinie is gebroken door het artillerievuur, terwijl de infanterie in de aanval wordt geworpen." Parpartsj ligt in de nek van het Kertsj-schiereiland bij het smalste punt (Londen, (AP) 13.5).

EEN OFFENSIEF ACHTER DE LINIES.

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap uit Stockholm zeide, dat Duitsland Hongaarse, Slowaakse en Spaanse troepen aan het Russische front gebruikt in een groot offensief achter de linies tegen de Sovjet-guerilla's. Berichten uit Berlijn, die door het agentschap worden aangehaald, zeiden, dat Russische Commissarissen werden gevonden in het bezit van nazie-uniformen, waarmede zij zich mengden onder de geregelde Duitse troepen in sabotage-campagnes (Londen, (AP) 12.5).

VERTEGENWOORDIGERS VAN DUITSE MARINE-STAF IN TOULON.

In een bericht uit Stockholm wordt gemeld, dat vertegenwoordigers van de Duitse marine-staf gearriveerd zijn te Toulon, waar Admiraal Darlan, Hoofd van de Franse strijdkrachten, gisteren zou zijn gearriveerd. Ook werd gezegd, dat de Franse militaire autoriteiten contact hebben gevestigd met het Hoofdkwartier te Rouaan van Veldmaarschalk Gerd von Rundstedt, den Duitsen Commandant in West Frankrijk en dat er troepenbewegingen plaats hebben in de bezette zone, waarschijnlijk Duitse bewegingen. Hieraan werd toegevoegd, dat de positie van Vichy „klaarblijkelijk deze week zal worden opgehelderd" (Moskou, (AP) 12.5).

NEDERLAND.

NEDERLANDS SCHIP TOT ZINKEN GEBRACHT.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat een middelgroot Nederlands koopvaardijschip werd getorpedeerd nabij de Atlantische kust en dat drenkelingen zijn geland in een haven aan de Oostkust.

Een deel der bemanning werd gevangen in de kwartieren, toen het Nederlandse schip werd getorpedeerd en klaarblijkelijk is de rest met het schip ondergegaan. Het schip stond geheel in vlammen en zonk zo snel, dat de reddingssloepen in de davits bleven hangen, zodat zij niet te water konden worden gelaten.

De Marine onthulde, dat 21 schipbreukelingen, waaronder de Kapitein, naar de reddingsvlotten zwommen en gered werden door andere vaartuigen. (Een Noordamerikaanse haven, (AP) 12.5).

FRAAIE PLAKZEGEL.

Activiteit der Nederlanders in Colombia.

Het Gezantschap der Nederlanden te Bogotá heeft een plakzegel uitgegeven, die het voorstelt, behalve gebruik voor propaganda-doeleinden, ook te verkopen ten behoeve van de Koninklijke Nederlandse Marine en Nederlandse Koopvaardijvloot.

De prijs per vel van 40 stuks is gesteld op US $ 0,25, Col. Pesos 0,50 of Ecuad. Sucres 5,—, maar kan naar gelang van omstandigheden, ook lager worden gesteld.

Gaarne wordt opgave verwacht van het aantal vellen plakzegels, waarvan de ontvangst wordt gewenst. Adresseren aan de Légation Royale des Pays Bas te Bogotá, Colombia.

CURACAO.

K.N.S.M. SCHIP GETORPEDEERD

Een telegram van AP uit Washington meldt de torpedering van een Nederlands schip, dat, bij nadere informatie bij de K.N.S.M. alhier de „Amazone" blijkt te zijn. Gelijk uit het telegram te lezen valt, ging een gedeelte der bemanning met het schip onder. Dit aantal van omgekomenen bedraagt 14. De rest wist zwemmende de reddingsvlotten te bereiken en werd later door andere vaartuigen opgepikt. De familieleden der omgekomenen en geredden werden door de K.N.S.M. van een en ander op de hoogte gesteld.

Naar wij vernemen, bevindt zich onder de geredden onze jonge vriend Jan Desertine, zoon van Rechter Desertine, die voor de 10 Mei-herdenking in Paramaribo zit. Jan werd te Miami, Florida, aan land gezet en schijnt het goed te maken.

PAARDENRENNEN.

Zondag 17 Mei, 16 uur zullen er paardenrennen gehouden, worden op het sportterrein te Santa Rosa. Het programma bestaat uit schoonrijden, rennen, ringsteken en vlaggenspel.

Het sportterrein is vergroot, zodat de paardensportclub nu over een renbaan beschikt van 700 meter lengte.

De toegangsprijs is gesteld op 25 cent. Kinderen halve prijs. Er is een ruime parkeergelegenheid.

Om het terrein te bereiken rijdt men de asphaltweg naar Santa Rosa af en slaat aan het eind bij de gasoline-pomp links af.

NOG EEN FELECITATIE-TELEGRAM.

Na het ter perse gaan van blz. 5, ontvingen wij ook nog de text van het felicitatie-telegram, hetwelk door de R.K. Partij Curaçao naar Rome verzonden werd.

Sa Sainteté Città del Vaticano

Direction et membres de la faction catholique politique de Curaçao prosternés à Ses pieds félicitent Sa Sainteté de Son jubilé épiscopal et implorent bénédiction papale.

C. B. Debrot
President.

Gisteren ontsliep in zachte rust onze geliefde pleegmoeder, zuster en tante.

Julia Albana Fonseca.

Namens de Familie,

MICHAEL STEBA NITA.

1528

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Berichten van de Duitse grens zeggen, dat Veldmaarschalk Erwin Rommel, Commandant van de Duitse en Italiaanse legers in Libye, uit Afrika is gehaald en waarschijnlijk een commando zal krijgen aan het Russisch front. Hetzelfde bericht zeide, dat Veldmaarschalk Albert Aesselring, die de Duitse luchtstrijdkrcahten op Sicilië aanvoerde en de luchtaanvallen op Malta leidde, Italië verlaten heeft en dat de Duitse luchtsterkte in het Middellandse Zeegebied gereduceerd is om tegemoet te komen aan de vereisten van andere fronten.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Australië:** Naar vermeld wordt zouden de weerstoestanden de luchtactiviteit over de gehele Noordoostelijke sector van MacArthurs zeefront hebben beperkt. Geen strijd wordt genoemd in enig krijgstoneel.

— **Berlijn:** De Duitse radio beweerde, dat de Geallieerden sedert het begin van de oorlog tot 10 Mei 3 millioen ton aan tankers verloren hebben, hetgeen het tonnage benadert, welk de Verenigde Staten bezaten vóór de aanval op Pearl Harbor.

— **Londen:** Een gezaghebbende bron onthulde, dat een Britse torpedojager door de smalle met mijnen bezaaide ingang van de haven van Diégo Suarez onder het vuur van de Franse batterijen doorvoer en een groep van 50 mariniers aan land zette, wier nachtelijke aanval op de achterhoede van de Franse strijdkrachten leidde tot de overgave van Antsirane in de nacht van 5 Mei. De zegsman noemde het een „uiterst dappere onderneming" en prees de moed van den Kapitein van de torpedojager, die het schip bracht in een onbekende haven, niettegenstaande de mijnen en het kanonvuur, en naar de steiger manoeuvreerde om de mariniers aan land te zetten.

— **New Delhi:** Bommenwerpers van de Raf voerden van grote hoogte een aanval uit op het vliegveld van Akyab in de ochtend van heden. Bommen vielen onder de verspreid staande vliegtuigen en naar schatting werden 2 vijandelijke bommenwerpers vernield.

— **Berlijn:** De Japanners maakten bekend, dat 6 lichte Chinese bommenwerpers de hoofdstad Hanoi van Frans Indo-China in de namiddag van Dinsdag aanvielen en dat 2 werden neergeschoten door het Japanse afweervuur.

Aruba.

KAPITEIN VAN ERP GARNIZOENSCOMMANDANT.

Met ingang van 4 Mei 1942 werd de Kapitein der Infanterie, gedetacheerd bij de Militaire Politietroepen, Theophilus Anthonius Josephus van Erp tot garnizoenscommandant op Aruba benoemd.
Met ingang van dezelfde datum werd de Kapitein der Mariniers Gerardus Hendricus van der Spek van voornoemd commando ontheven onder dankbetuiging voor de in deze functie bewezen diensten onder gelijktijdige benoeming tot commando van de Nederlandse troepen te Savoneta.

KONINGIN WILHELMINA COMITE ARUBA.

Stortingen tot 1 April 1942; door:

Particulieren	f	5.497,02
Firma's & Handelaren	„	5.199,50
Personeel van Gouvernementsdiensten	„	6.200,29
Militaire troepen	„	8.660,71
Personeel Lago Oil & Transport Co Ltd.	„	5.269,81
Personeel Arend Petroleum Maatschappij	„	3.974,86
Verenigingen, Clubs, groepen, etc.	„	2.631,98
Opbrengst Eagle Fair	„	4.369,74
Opbrengst Fair te Sint Nicolaas	„	8.271,41
Diversen	„	2.180,64
	f	52.255,96
Onkosten: Drukwerk, advertenties, telegrammen, portie etc.	„	399,20
	f	51.856,76
Chêque gezonden aan H.M. de Koningin op 3 Dec. 1940	„	6.000,55
Beschikbaar per 1 April 1942	f	45.856,21
Remise aan H.M. de Koningin voor het „Jan van Galenfonds"	„	45.000,—
Saldo	f	856,21

Gespecificeerde lijsten van stortingen ter inzage bij den Penningmeester, den heer Godfried Eman, Oranjestad.

OPENING 4e RANGSCURSUS.

De Voorzitter van de R.K. Vereniging van Onderwijzend Personeel „St. Thomas", de Heer W. van Roosmalen, opende op Zaterdag 9 Mei jl. te Oranjestad in een voor dat doel door de Zusters Dominicanessen bereidwillig afgestaan locaal van de Mulo-school, de onder toezicht van bovengenoemde Vereniging staande vierderangscursus.
Als Directeur zal namens de vereniging optreden de Heer L. van de Jagt, bijgestaan door 7 leraren. De cursus zal gevolgd worden door 13 Arubaanse en 2 Surinaamse dames.
Het doel van deze cursus is t.z.t. het zo nijpend tekort aan onderwijskrachten op te heffen, welk tekort door de oorlog ontstaan is.
Het is wel jammer, dat geen enkele mannelijke Arubaan aan deze cursus deel neemt, temeer daar dit één van de weinige gelegenheden is om voor Onderwijzer te studeren, terwijl voor verdere studie-gelegenheid, indien op Aruba nog niet aanwezig, het Bestuur van „St. Thomas" nog meer plannen in petto heeft.
Voor de Arubaanse lezers wijzen we er nog even op, dat het bericht in „La Esfera" van 9 Mei, verkregen van „bevoegde zijde" als zou in September as. deze cursus gevolgd worden door een 3e rangs-cursus wel enigszins voorbarig is. Hoewel ook deze mogelijkheid door het Bestuur onder het oog wordt gezien, is het nu nog niet mogelijk om er met zekerheid iets over te berichten.
[Aan het verzoek van inzendster bovenstaand verslag Maandag 11 Mei te plaatsen, was niet te voldoen. De brief werd nl. pas gepost — althans afgestempeld — op 11 Mei, arriveerde hier 12 Mei. — Red.]

WEDER OPVOERING „TROPENADEL".

Het was een zeer goed idee van de toneelgroep van het Algemeen Nederlands Verbond, afdeling Aruba, de tweede opvoering van het Toneelstuk „Tropenadel" van Henri van Wermeskerken (regisseur Jan Pauw) te doen plaats hebben voor onze mannen van een Nederlands oorlogsschip, terwijl de aanwezige Nederlandse strijdkrachten eveneens in de gelegenheid gesteld werden deze buitengewone avond bij te wonen.
Ondanks de duisternis waren ook weer bewoners van Oranjestad en St. Nicolaas aanwezig, zelfs merkten wij mensen op, die de eerste opvoering ook hadden bijgewoond.
Wel een bewijs dat toneel op Aruba voorziet in een bestaande behoefte.
Toen dan ook om 20.15 uur het doek openging, was het Theater geheel uitverkocht.
Reeds kort daarna bleek, dat de spelers zich nog meer in hun rol hadden ingeleefd.
Fransje Schendstok als Mevrouw Van Vliet bewoog zich direct vrijer op het toneel, vooral het begin van haar kenmerkte zich als een zeer goede beheersing en uitbeelding van de moeilijke rol tegenover haar broer George van Vliet (Theo Hese), waar ze hem tracht te doen geloven, dat nu de familie in beter doen was geraakt, de eisen voor een eventueel huwelijk van haar dochter Emmy verder moeten gaan dan de tegenwoordige verloofde, de adjudant Inspecteur van Financiën Rudolf Verkerk (Nico Redeker) kon aanbieden, aangezien een huwelijk met een Engelsman hen evenals hun vele kennissen, dichter bij de Society van Batavia zou brengen.
Theo Hese, haar tegenspeler, is werkelijk voortreffelijk in zijn rol als George met een buitengewoon goede dictie, acteert deze speler zijn rol tot in de puntjes.
Het beste vonden wij hem, wanneer hij in de tweede acte zijn broer tot razernij brengt, wanneer hij deze wijst op het immorele van zijn gedrag.
„Je geeft je dochter niet weg aan den eersten den besten Engelsman, die schoenen met neuzen laat zien."
Maarten Noot in de hoofdrol als Van Vliet is een vondst op zich zelf. Wij kunnen ons voor deze rol geen beter type voorstellen. Zijn spel is in één woord af. Lach-salvo op lachsalvo gaat door de zaal, wanneer deze speler zich voor het voetlicht beweegt op een wijze, welke boven het amateurisme uitsteekt. Wij zijn van mening, dat hij, evenals nog enkele andere, uit dit gezelschap zeer vele mogelijkheden in zich meedraagt.
Nico Redeker als Rudolf Verkerk kwijtte zich zeer goed van zijn moeilijke taak den Indo uit te beelden. Vooral het gedeelte in de eerste acte met Emmy (Iet Couzy) als tegenspeelster, is hij op zijn best. O.i. bewoog hij zich soms ietwat stijfjes op het toneel, hetgeen wij in zijn rol van Stanley in „Betje Regeert" toch niet ontdekken.
Eva Harmsen als Mevrouw Hooijberg is zeer geslaagd en vertolkte haar rol op knappe wijze. Iet Couzy vervulde haar deel als Emmy zeer charmant, echter een meer inleven in haar spel zou zeer zeker nog betere resultaten afwerpen.
Piet Wurtz als de Engelsman (Sweet) had een zeer moeilijke rol, hetgeen hem echter niet belette goed spel te laten zien.
Zowel in de eerste als tweede acte verslapte hij geen moment en wist op juiste wijze den Engelsman op avontuur uit te beelden.
Jan van Heeswijk als Indische huisjongen bracht ons nog meer in de Oostindische sfeer, deze rol werd door hem goed en rustig gespeeld, terwijl zijn Maleis buitengewoon goed werd uitgesproken.
Tenslotte Willy Kemmink als Juffrouw Van der Kooij, was evenals in „Betje Regeert" wederom subliem. Wij kunnen niet anders zeggen, dat ook deze rol op een zeer juiste wijze geïnterpreteerd werd. Zeer getroffen werden wij door haar buitengewoon in dit stuk zo nodige Amsterdamse dialect en bleef zij van het begin tot het einde de echte Amsterdamse juffrouw.
Zeer knap gespeeld.
Een groot applaus van een zeer dankbaar publiek beantwoordde deze zo geslaagde opvoering.
Regisseur en spelers werden door den Commandant van het oorlogsschip en een lid der bemanning in dankbare bewoordingen toegesproken, waarmee de regisseur dit beantwoordde door de wens van de groep naar voren te brengen ook in de toekomst iedere gelegenheid aan te zullen grijpen ontspanning te brengen aan hen, die door zware diensten te land en ter zee zoveel moeten ontberen.
De toneelgroep van het A.N.V. heeft met deze avond wederom getoond tot buitengewone praestaties in staat te zijn. Wij hopen deze groep dikwijls op de planken te zien.
Het Bestuur van het Verbond moge wel inzien, dat hier ongetwijfeld een belangrijke schakel aanwezig is tussen Arubaans publiek en het Verbond zelf.
De regisseur Jan Pauw verdient dan ook alle steun en medewerking in dit werk, hetgeen zijn bijdrage tot de toneelkunst dichter bij het publiek brengt, en zeer grote morele waarde heeft. Onze complimenten aan Jan Pauw, die voor de tweede keer getoond heeft non plus ultra te zijn op het gebied van regisseren, die niets anders dan lof verdient.
Wij weten, dat velen hier deze groep op Curaçao zouden willen zien optreden. O.i. kunnen wij niet anders dan deze wens onderstrepen en hopen, dat wij de groep spoedig hier op het toneel van Curaçao zullen zien verschijnen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

HET VOLKSLIED, EEN VOLKS LIEDJE.

Zondag jl. werd de plechtige bijeenkomst ter herdenking van de 10e Mei 1940 besloten met het spelen van het Wilhelmus, Star Spangled Banner God save the King en het „Curaçaos Volkslied".
Zoals het bij het spelen van een Volkslied betaamt, werden al deze liederen door het publiek staande aangehoord. Laten wij toch gedenken, dat wij als deel van het Koninkrijk der Nederlanden als Volkslied alleen, doch ook alleen het Wilhelmus hebben. Laten wij trachten dit ingang te doen vinden bij alle lagen van de bevolking, dat ons Volkslied het Wilhelmus is, en niet bij haar eerbied voor het Curaçaos volkslied kunstmatig aankweken. Wij staan toch ook niet op als gespeeld worden: Limburg is mijn Vaderland. Hollands Vlag, Wij willen Holland houden, en zoveel andere volksliederen.
Willen wij dit aardige liedje, waarop even zo sympathieke woorden ten aanzien van Curaçao zijn geschreven, spelen of zingen, accoord! Maar het Volkslied voor Curaçao is en blijft het Wilhelmus van Nassouwe.
Dank u voor de plaatsruimte.

R. Boskaljon.

ROOK.

Mijnheer de Redacteur:
Reeds van oudsher heeft het wonen in Otrabanda zowel letterlijk als figuurlijk in een kwade reuk gestaan, hetgeen zijn oorzaak vindt in de tallozee schepen, die onze haven aandoen, en die Otrabanda met een hoeveelheid roet en rook overladen. Ten einde dit euvel zoveel mogelijk te beperken, is er een commissie van technici in het leven geroepen, die erop letten moet, dat in de haven liggende schepen niet abnormaal gaan roken.
Helaas is het bij het benoemen van deze commissie gebleven.
Wat gebeurt er namelijk; ligt er een boot te roken en belt men daarop de diverse Heren op, dan is de een niet te bereiken, de andere is ziek en een derde heeft geen zin om te komen.
De laatste dagen is de toestand schier ondragelijk geworden. In de avond is het wel het ergste en is Otrabanda gehuld in een dichte nevel van rook, waarin fijne vettige roetkorrels dwarrelen. Het is zo erg, dat de slijmvliezen er heftig door geprikkeld worden.
Door verschillende bewoners werden reeds de Politie en de Heren van de Commissie opgebeld. Het resultaat is tot dusverre nihil. Zich beklagen over de activiteit van de bewuste ambtenaren helpt niet. Trouwens, waar moet men zich beklagen, hun onmiddellijke chefs beweren er niets mede te maken te hebben. Niet alleen, dat het huisraad door de roet geheel bedorven wordt, maar ook de gezondheid der bewoners wordt hier ernstig bedreigd.
Met het feit, dat het in Liverpool erger zou zijn, zoals ons bij het klagen over de overlast toegevoegd werd, hebben wij hier niets te maken. En immers two wrongs don't make one right.
Wij hopen, dat dit stuk ertoe moge leiden, dat de betrokken technici ergens op gewezen zullen worden, dat hun benoeming tot lid van bovengenoemde Commissie niet bedoeld is als een formaliteit slechts, maar ook verplichtingen hunnerzijds medebrengt. Wij voorzien anders, dat Otrabanda binnen afzienbare tijd tot een onbewoond stadsgedeelte zal behoren.
U dankend voor de plaatsruimte,

H. J. Emanuels.
J. A. J. Ellis.

ONTEVREDENHEID BIJ DE CPIM

In aansluiting op de veelzeggende rede van den Amerikaan Wendell Willkie in het dagblad Amigoe di Curaçao van Woensdag 6 dezer, wend ik mij tot de redactie van vorengemeld nieuwsblad het hieronder volgend stuk voor mij te willen aanhalen. Bij voorbaat mijn dank.
Oorlogen zijn vreselijk; maar hebben die soms geen verbluffende uitwerkingen op het moreel van sommige volken? Is het niet, dat sommige ongeoorloofde verfoeilijkheden, die misdreven werden voor deze oorlog nu niet worden ingezien? Terecht, zoals Wendell Willkie dat zegt en enkele hooggeplaatste Engelsen en Nederlanders in Engeland zeggen, behoort er in de wereld gelijkheid te bestaan van alle rassen ongeacht de kleur of stand.
Op het terrein van de C.P.I.M. alwaar ik in contact kom met arbeiders van verschillende categorieën, ben ik wel zeker op de hoogte van de afschuwelijke en betreurenswaardige ontevredenheid, die er onder mijn lotgenoten heerst. Nu rijst de vraag op: „Zijn die „minderwaardige wezens" zoals sommige blanken denken en zeggen met recht ontevreden? Dit laat ik over aan het denkvermogen van de gemeenschap. De Amerikanen, Engelsen en Nederlanders in Engeland zijn zich al bewust van de fouten die er scholen in de democratie. Is dan ook hier de tijd niet rijp genoeg, de conservatieve idealen van de zg. opperwezens te vernietigen? Waarom moeten de arbeiders alhier minder loon genieten dan die van Aruba alwaar de levensstandaard volgens het stuk van het Statenlid H. Eman (zie dagblad Amigoe 59ste Jaargang 3582) vast niet hoger is dan de onze hier op Curaçao. Is het dat de Lago grotere winsten behaalt dan de C.P.I.M.? Ook dit laat ik over aan het denkvermogen van de gemeenschap. Ziet men niet in dat ontevredenheid absoluut schadelijk is voor een uiteindelijke geallieerde overwinning? Indien in de toekomst de arbeiders het werk neerleggen — hetgeen ik niet hoop — zal dat terecht zijn of zullen ze ook hetzelfde lot ondergaan als onze geallieerde strijdkameraden, de Chinezen van de C.S.M.? Om dit alles doe ik aldus een dringend beroep op het Gouvernement en de directie van de C.P.I.M. natuurlijk ook, een zo spoedig mogelijke regeling te treffen die de geest van ontevredenheid doet verdwijnen, daar de stemming dagelijks nijpender wordt.

H. L. Rommy.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wo. en Do.:
Telegram Afdeling:
13.5: Hr. Nukoop, tel. 832 Negropont 75A.
14.5: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst Donderdag 14 Mei Hemelvaartsdag: 9.30 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Aero Club „Curaçao": Donderdag, Hemelvaartsdag, 14 Mei as zal er gelegenheid tot vliegen zijn van 9 — 12 uur.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN.
Van Zondag 10 Mei 1942.

Jong Holland 1 — Transvaal 1	3—0.
Independiente 1 — Arsenal 1	5—1 (gestaakt).

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zondag 17 Mei 1942: Junior-klasse	Independiente Jr. — J. Curaçao Jr. (Pengel)
Zondag 17 Mei 1942: Res. A-klasse	S.U.B.T. 2 — Transvaal 2 (Rosberg)
Zondag 17 Mei 1942: A-klasse	Jong Curaçao 1 — Hercules 1 (Viejou)
Zondag 24 Mei 1942: vriends. wed.	S.U.B.T. 1 — R.C.A 1 (Elfrink)
Maandag 25 Mei 1942: vriends. wed.	ARUBA — CURAÇAO (Ankoné)
Zondag 31 Mei 1942: A-klasse	S.U.B.T. — Volharding (Oehlers)

SCHERPENHEUVEL.

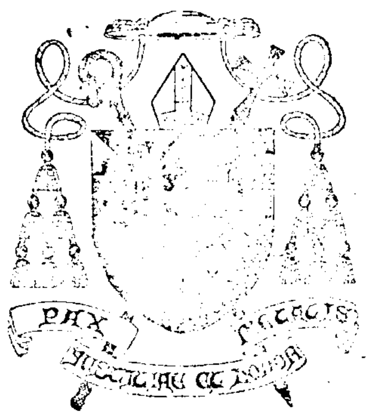
Zondag 17 Mei 1942: Res A-klasse	Jong Holland 2 — Scherpenh. 2 (Rog)
Zondag 31 Mei 1942: A-klasse	Arsenal — Scherpenheuvel (Visser)

De HH. Scheidsrechters worden verzocht bij verhindering dit tijdig te melden aan den competitie-leider, Frederikstraat 16, telefoon 1640.
De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur.
De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur
De spelers W. Graanoogst (Transvaal) en R. Jansen (Jong Holland) zijn voorlopig geschorst tot na het onderzoek door de Straf-Commissie.
Tot het verband van de C.V.B. is toegetreden de vereniging ATLANTA.
De wedstrijden om de Asiento Zilveren Bal zullen plaats vinden op Zondag 7 en 14 Juni as. Verenigingen, die aan deze competitie geen deel wensen te nemen, worden verzocht zulks vóór 25 Mei as. mede te delen.

HET BESTUUR.

PAUS PIUS XII

Feestblad uitgegeven door „Dagblad Amigoe di Curaçao" ter gelegenheid van het 25-jarig Bisschopsjubileum van Zijne Heiligheid Paus Pius XII op 13 Mei 1942

† Frater Petrus Innocentius Verriet

van de Orde der Predikheeren,
door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel,
Titulair Bisschop van Eleutherna en
Apostolisch Vicaris van Curaçao,
aan de Geestelijkheid en Geloovigen van zijn Vicariaat
Zaligheid in den Heer.

Beminde Broeders en Zusters in Christus.

Op 13 Mei a.s. zal het 25 jaar geleden zijn, dat onze Heilige Vader, Paus Pius XII, uit de handen van Zijne Heiligheid, Paus Benedictus XV z.g. de heilige Bisschopswijding ontving.

De Paus, die gedurende den eersten wereld-oorlog onafgebroken en onvermoeid gewerkt, en geen pogingen onbenut gelaten heeft, om den vrede onder de volken te herstellen en de rampen van den oorlog, zooveel het in zijn vermogen was, te lenigen en te verminderen, deelde door de H. Bisschopswijding de volheid van het Priesterschap mede aan Hem, die door God geroepen zou worden, om 25 jaar later, wederom als een Engel des Vredes te staan te midden van een wereld in vlammen, — een wereld zoo vol haat en verdeeldheid, dat volgens zuiver menschelijke berekeningen, het haast onmogelijk schijnt, dat het nog ooit goed zal worden.

De rampen en de ellende, door dezen gruwzaamsten van alle tot nu toe bekende oorlogen over de menschheid gebracht, zijn zóó verschrikkelijk, dat zij door geen menschelijke taal te beschrijven, zelfs niet te benaderen zijn; stoffelijke rampen en ellende en verwoesting, als wellicht de wereld nooit aanschouwd heeft, — geestelijke rampen en ellende en verwoesting, die in haar gevolgen veel erger zijn, en veel dieper in het leven der menschheid ingrijpen, — een geestelijke verwoesting en verwording, die door geen zuiver menschelijke kracht te verhelpen is. Alleen de hulp van Boven, — de hulp en bijstand van den Almachtige kunnen hierin uitkomst en genezing brengen. Uit den oceaan van smart en van ellende, waarin geheel de wereld is ondergedompeld, stijgt dan ook maar één kreet op, — geen kreet van wanhoop, maar van machtig Godsvertrouwen: „Heer, red ons, wij vergaan."

Te midden van deze wereld in vuur en vlammen staat de van een goddelijk licht omstraalde figuur van Paus Pius XII, de Opperpriester, de Plaatsbekleeder van den Priester in eeuwigheid, Jezus Christus, en bidt met uitgestrekte armen voor de zoo zwaar geslagen menschheid tot Christus, Die volgens de woorden van St. Paulus „altijd leeft om voor ons ten beste te spreken" (Hebr. 7. 25), om de Middelaar te zijn tusschen de zoo zwaar beleedigde Majesteit van God en de arme verdwaasde en afgedwaalde menschheid.

Pius XII is bij uitstek de Man des Vredes, — de bidder voor en de boodschapper van den rechtvaardigen vrede. Hij is de man, die de vredesduif in zijn wapen voert, — die bij het begin van Zijn Pontificaat het aan geheel de wereld gezegd, — ja toegeroepen heeft, opdat men het toch maar niet vergeten zou, nooit of te nimmer, dat „de Vrede het werk der Gerechtigheid" is, — Opus Iustitiae Pax. Zonder rechtvaardigheid is er geen ware, duurzame vrede denkbaar.

De grondslag voor dit zoo verheven levenswerk, — waaraan de Heilige Vader dag en nacht arbeidt, — waarvoor hij dagelijks bidt en lijdt en boete doet, — waarvoor Hij zich dagelijks, in vereeniging met Zijn Goddelijken Meester aan God als zoenoffer aanbiedt, is gelegen in de volheid van het Priesterschap, waaraan Hij door de Bisschopswijding is deelachtig geworden, en waarin tevens de volheid van den Heiligen Geest over Hem is neergedaald.

Als er iets is, wat wel het leven van Onzen Heiligen Vader kenmerkt op een heel bijzondere wijze, dan is het Zijn buitengewoon hooge opvatting van het Priesterschap en van de Priesterlijke waardigheid. Hij is Priester in Zijn doen en laten. De woorden, die Hij spreekt, zijn woorden, die alleen uit het hart van den Priester kunnen voortkomen. De Priesterlijke geest, de Priesterlijke waardigheid straalt uit geheel Zijn wezen. En geen arbeid is Hem dierbaarder dan de arbeid, die uit de Priesterlijke macht en waardigheid voortspruit; de arbeid voor het zieleheil, — ook van de geringsten, ook van de kleinsten en armsten, ja van deze heel in het bijzonder. Wie het geluk gehad heeft om den Heiligen Vader te zien aan het altaar, de Heilige Geheimen vierend, zal nooit vergeten de buitengewone waardigheid, waarmede Hij alle handelingen verricht, — de innerlijke wijding waarmee Hij alle woorden uitspreekt — de echt Priesterlijke glans en heerlijkheid die in die hoogheilige oogenblikken van geheel zijn Persoon uitstralen.

Deze Priesterlijke waardigheid bereikte haar hoogtepunt, toen Onze Heilige Vader, op 13 Mei nu 25 jaar geleden, de H. Bisschopswijding ontving, en daarmede de volheid van het Priesterschap.

Van dit oogenblik af begint Zijn Priesterlijke werkzaamheid zich op zijn schoonst en verhevenst te ontplooien, — in Zijn onafgebroken vredesactie. Hij gunt Zich geen rust meer, — onvermoeid is Hij werkzaam, voor het behoud en de bestendiging van den vrede onder de volken. Want Hij is overtuigd, dat alleen in vrede de geestelijke krachten der volken tot volle ontplooiïng kunnen komen, — dat alleen de „Vrede van Christus in het Rijk Christus" de menschheid tot haar verheven bestemming kan doen geraken. Jaren lang heeft Onze Heilige Vader op het nauwst en innigst met de twee groote Pausen, — de Apostelen voor den wereldvrede Benedictus XV en Pius XI zg. — samengewerkt. Geen die zoo innig deel genomen heeft in deze grootsche wereld-omvattende vredesactie als Hij. En daarom ziet geheel de Katholieke wereld met vereering en liefde tot Hem op, — tot Hem den Opperpriester, — den „Pastor Angelicus, den Engelachtigen Herder" der volken, zooals Hij in de profetie van Malachias wordt aangeduid.

Hoe weinigen zijn er, die weten en beseffen, wat de Heilige Vader doet voor het herstel van den vrede. Daarvoor werkt Hij niet alleen door Zijn persoonlijk gebed en offer, maar ook door telkens weer opnieuw zijn kinderen, over geheel de wereld verspreid, aan te sporen en op te wekken, om zich met Hem in het gebed te vereenigen, overtuigd, dat hoe hooger de nood is, des te meer Gods hulp noodig, en ook des te dichter Gods hulp nabij is. — Daarvoor werkt Hij, door Zijn diplomatieke betrekkingen en een voortdurend nauw contact met de Staatshoofden en vooraanstaande Staatslieden der verschillende landen, die bij den oorlog betrokken zijn. — Daarvoor werkt Hij, door reeds nu de grondslagen aan te geven voor een rechtvaardigen vrede.

Voor zulk een rechtvaardigen vrede bidden wij in deze Meimaand, op het verzoek van Onzen Heiligen Vader, tezamen met Hem en met geheel de Christenheid.

Hoe weinigen zijn er, — wij herhalen het — die de diepgaande beteekenis van deze vredes-actie kennen en begrijpen en waardeeren.

Als het eenmaal weer vrede zal zijn, — God geve dat het spoedig zij — dan zal de wereld weten, wat zij aan Zijne Heiligheid den Paus te danken heeft. Dan zullen ontelbaar velen, die nu in rouw en smart gedompeld zijn, en in stilte hun groot leed dragen, Hem dank zeggen voor Zijn liefdevol en onvermoeid arbeiden, tot leniging van de ontzettende oorlogsrampen, — tot verlichting van het onbeschrijfelijke leed, dat deze gruwelijkste aller oorlogen in ontelbaar vele harten geslagen, — in onnoembaar vele huisgezinnen veroorzaakt heeft.

Dan zal Paus Pius XII voor geheel de menschheid staan, stralend in den bovenaardschen glans van Zijn Opperpriesterschap, — en zullen allen tot Hem opzien, met eerbied en innige dankbaarheid.

Het is daarom, dat gedurende dit Jubeljaar, en heel bijzonder op Zijn feestdag, geheel de Katholieke wereld zich in een vurig gebed vereenigen zal rondom den troon van den Allerhoogste, en van Maria, de Moeder Gods en de Koningin van den Vrede, om God dank te zeggen, dat Hij in deze zoo droevige en sombere tijden, aan Zijn Kerk en aan de wereld, een Paus gegeven heeft, zóó bemind, zóó vereerd, zóó heilig als Paus Pius XII. En tevens zullen wij echt vurig bidden, tezamen met geheel de Christenheid, dat God het zoo verheven vredeswerk van Onzen Heiligen Vader moge steunen en zegenen, tot heil der geheele menschheid.

Geen schooner geschenk, — geen geschenk, dat aan het liefdevol Vaderhart van Zijne Heiligheid Paus Pius XII aangenamer en dierbaarder is, dan een innig en vurig gebed, voor den vrede der wereld en den triomf van het Rijk en de Kerk van Christus.

Om het feest van Onzen Heiligen Vader op waardige wijze te vieren en aan Zijn zoo vurig verlangen tegemoet te komen, — de verwezenlijking van Zijn Levensideaaal, waarnaar geheel de menschheid snakt, bepalen Wij bij deze:

1o. dat het feest van Onzen Heiligen Vader in alle kerken en kapellen zal gevierd worden op Hemelvaartsdag, 14 Mei, met een Plechtige H. Mis van dankbaarheid, terwijl na deze Plechtige H. Mis het TE DEUM zal gezongen worden;

2o. verzoeken Wij, niet alleen onze kinderen, maar ook al onze mannen en vrouwen, allerdringendst, om op dien dag de H. Mis bij te wonen en de H. Communie te ontvangen, tot intentie van Zijne Heiligheid;

3o. dat op dienzelfden dag, des namiddags, in alle kerken en kapellen, een Uur van Aanbidding zal gehouden worden, om Gods zegen over het Vredeswerk van Onzen Heiligen Vader af te smeeken.

Moge de Goede God ons gebed verhooren. En mogen de gebeden, die uit de harten van onze mannen en vrouwen, heel bijzonder uit de harten van onze dierbare kinderen, opstijgen; — mogen de HH. Missen en HH. Communies, die onze dierbare Geloovigen, gedurende dit Jubeljaar, vooral op den feestdag van Onzen Heiligen Vader, door de handen van Maria, aan God zullen aanbieden, als een kostbaar bewijs van onze liefde, vereering en dankbaarheid jegens Zijne Heiligheid Paus Pius XII, Gods Vaderhart bewegen om spoedig weer de wereld, geheel de menschheid, te doen genieten van de hemelsche weldaden van den „Vrede van Christus in het Rijk van Christus."

En zal dit Ons Herderlijk Schrijven worden voorgelezen onder alle HH. Missen in alle kerken en kapellen van Ons Vicariaat, op Zondag 10 Mei as.

Gegeven te Curaçao, op den 1sten dag der Meimaand, 1942.

† Frater Petrus Innocentius Verriet,
Titulair Bisschop van Eleutherna,
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Sa Sainteté Città del Vaticano
Vicaire Apostolique, Clergé, Communautés Réligieuses, Instituts Catholiques, Peuple Catholique de Curaçao, prosternés à Vos pieds, félicitent Vôtre Sainteté Jubilé consécration épiscopale, implorent bénédiction céleste sur oeuvre pour paix juste, demandent bénédiction paternelle.

Pierre Innocent
Vicaire Apostolique.

Sa Sainteté Pie Douze Vatican
Le Gouverneur de Curaçao et Famille offre à Votre Sainteté hommages respectueux à l'occasion de Son Jubilé épiscopal implore bénédiction paternelle.

G. J. J. Wouters.

Sa Sainteté Città del Vaticano
Jeunesse catholique de Curaçao prosternée aux pieds du Vicaire de Jésus Christ Chef de toute la Jeunesse Catholique félicite Sa Sainteté de Son Jubilé et prie pour Elle.

Père De Bruyn,
Directeur Général de la
Jeunesse Curaçao.

Sa Sainteté Pie Douze Vatican
Les rédacteurs de l' „Amigoe di Curaçao" seul quotidien catholique en langue Néerlandaise sur territoire Néerlandais libre prosternés aux pieds de Votre Sainteté félicitent Son Chef et Souverain Pontife de Son anniversaire épiscopale et ils implorent benédiction sur l'oeuvre de la presse catholique

Joh. Hartog, Rédacteur.

De Plaatsbekleder van Christus.

Niet alleen het 25-jarig bisschopsfeest van onzen Paus heeft de wereldpers in beweging gebracht, zodat zelfs neutrale bladen in het buitenland volle bladzijden aan Pius XII hebben gewijd. Er is meer dan dat. Er is een merkwaardige verandering te bespeuren in het grote internationale leven, welke begonnen is met President Roosevelt, die indertijd zijn persoonlijken gezant Myron Taylor naar Rome zond. Sedertdien is deze veranderde houding overal te bespeuren. Nog onlangs verbaasde ons het bericht, dat Japan en China diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan hadden aangeknoopt. Het begint duidelijk te worden, dat Pius XII een van de meest frappante rollen in de historie gaat vervullen, dat het Vaticaan het centrum van de vredesgedachte in de wereld gaat worden.

Hierover zij evenwel in andere stukken sprake. Want voor ons is de Paus meer, hoe groot van betekenis Zijn plaats in het wereldgebeuren ook moge zijn.

Het is goed in het kort te zeggen, wat voor ons de Paus is. Wij aanbidden den Paus niet. Wij houden den Paus niet voor goddelijk. Wij geloven niet, dat de Paus niet zondigen kan. Wij geloven niet, dat de Paus in al Zijn woorden en daden onfeilbaar is. Wij beschouwen den Paus niet als Christus. Maar er is één opzicht in hetwelk wij Hem met Christus als het ware vereenzelvigen. De Evangelist Johannes doet ditzelfde trouwens ook met de gelovigen, met ieder Christen: Zie hoezeer God ons heeft lief gehad, dat wij niet slechts genoemd zouden worden, doch zouden zijn zonen Gods." „Elke gelovige is daarom broeder van den mensgeworden Heiland. Van priesters zegt men het nog tekenender: Sacerdos alter Christus — de Priester is een andere, een tweede Christus. Maar den Paus dan noemen wij met de heilige Catharina van Siena „Christus op aarde". Niet een „alter Christus", maar een „idem Christus" niet een andere Christus, doch dezelfde als Christus.

In feite zeggen wij dit van allen. Onze katholieke doctrien van het Mystieke Lichaam wil in het kort uitgedrukt zeggen, dat allen, die gedoopt zijn, tezamen het Lichaam van Christus op aarde vormen. Maar wat wij nu geloven wat betreft elken gelovige, geloven wij in nog sterker mate wat betreft den Priester, geloven wij in nog sterker mate wat betreft den Bisschop, en daarom ook wat betreft den Paus.

Wanneer wij voor Bisschop en Paus nederknielen en Hem de hand of de ring kussen, dan geldt ons eerbetoon niet een Eugenio Pacelli, een Achille Ratti, een Giacomo della Chiesa, een Giuseppe Sarto, dan geldt ons eerbetoon zelfs niet Pius XII, Pius XI, Benedictus XV of Pius X, maar dan geldt ons eerbetoon slechts Jesus Christus, dien wij zien in de persoon van wie op dat moment Paus is.

Wanneer anderen den vorigen Paus achtten als geleerde of als bergbeklimmer, en tot den tegenwoordigen Paus opzien als diplomaat, of hem slechts beschouwen als een mens met moderne opvattingen in een verouderd ambt, of als een verwoed tegenstander van totalitarisme, of als de bevorderaar des vredes en der gerechtigheid, of als een toonbeeld van oprechte mannelijkheid of zelfs als een heilige, — dan haalt dit niet bij wat wij, katholieken, in den Paus zien.

Het is mogelijk, dat de Paus enkele of al deze eigenschappen mist, voor ons is en blijft Hij Christus op aarde, zoals onze Bisschop dit voor ons is in ons plaatselijke kerkdomein. En daarom beminnen wij Hem en vereren wij Hem. Wanneer Hij sterft, dan weten wij, dat Hij zal wederkeren, dat wij niet zonder Paus of Bisschop zullen zijn, maar dat Hij zal wederkeren, onder een andere naam, als een ander mens, maar dezelfde Christus voor altoos.

Hoe veel groter zal evenwel nog onze veneratie voor den persoon van den Paus worden, wanneer wij weten, dat hij reeds lang voor Hij tot Paus gekozen werd door het vrome Romeinse volk „Il Santo", de heilige, genoemd werd.

Het was 8 December 1937.

De tienduizenden dromden in de Vaticaanse Basiliek, de Sint Pieterskerk te Rome, samen.

Eugenio Cardinaal Pacelli zou namens den regerenden Paus de feestmis ter ere van de Immaculata bijwonen.

Zijn lange gestalte bewoog zich snel door de menigten, die stil werden — iets merkwaardigs voor het drukke Romeinse volk, dat zijn vroomheid en eerbied met rumoer uit.

„Il Santo" fluisterde de drommen.

Als een heilige zat Eugenio Cardinaal Pacelli op de troon. Het brevier rustte in zijn slanke handen. Hij bewoog niet. Hij bad slechts. Temidden van het druk gedoe van een plechtigheid in Rome wist Eugenio Cardinaal Pacelli stil te zijn en te bidden.

Het was 8 December 1939.

De tienduizenden dromden in de Liberiaanse Basiliek, de Santa Maria Maggiore, samen.

Ze keken naar de mozaïeken uit de tijd van Paus Sixtus, die 15 eeuwen geleden al stierf, zij staarden naar het plafond dat verguld is met het eerste goud, dat Columbus uit de nieuwe wereld had medegebracht, en zij zagen naar het vele rijke, dat met de zwier van aristocratie als niets tellend was aangebracht.

Naar buiten dromde het kapittel. Naar binnen kwam de vroegere Eugenio Cardinaal Pacelli, thans Pius als Paus de Twaalfde.

Hoog troonde de Vader der Christenheid boven de menigte. Maar niet ging het naar het patriarchale hoogaltaar. Terzijde in de kapel der Romeinen, in de Capella Borghesiana, knielde de Paus neer om te bidden. Het was de kapel, waar de Paus in 1899 als jong Priester zijn eerste heilige mis gezongen had.

En evenals Eugenio Pacelli toen in blijde devotie bidprentjes had uitgedeeld onder de aanwezigen, deelde nu Pius XII bidprentjes uit onder het toegestroomde volk. Zelf en met een drukke gemoedelijkheid, die slechts een Italiaan met statie kan paren, bewoog de Paus zich door de menigte, deelde prentjes rond die een dienende monsignore bij armen vol achter Hem aandroeg.

Pius XII heeft vele dingen gedaan, die zijn voorgangers niet deden.

Eens ging Hij uit preken en koos de Dominicaanse Minerva-kerk. Sedert Pius IX had geen Paus meer in het publiek gepreekt.

Hij hief de pauselijke ballingschap op, door herhaaldelijk door Rome te rijden. Hij bracht een bezoek aan den koning van Italië, wat nog geen Paus gedaan had, omdat het protocol nu eenmaal wil, dat de Paus niemand bezoekt en bij voorgekomen gelegenheden als een bezoek aan Napoleon de Paus in een paleis wachtte en Napoleon ontving. Hij ontzag zich niet dit bezoek bovenden te brengen in het Quirinaal, het oude pauselijke paleis, waar het beeld van St. Petrus nog wakend boven de ingangspoort staat.

Temidden van een Europa in oorlog regeert deze Man over een gebied, dat door de lading van één bombardementsvliegtuig zou kunnen worden vernietigd.

De invloed van dezen Man op het wereldgebeuren wordt evenwel steeds groter. In andere artikelen van dit aan den 262en Paus gewijde nummer wordt hierover gesproken.

Het is echter niet voldoende, als wij van de anderen de erkenning vergen van den Paus als leider der mensheid. Wij moeten Hem ook erkennen en huldigen en eren en gehoorzamen als onzen persoonlijken leidsman. Liever dan vurige toejuichingen, zijn den Paus dankbare onderdanigheid en gehoorzaamheid van elk onzer.

Gehoorzaam ongetwijfeld aan de stem van God en aan de wetten der Kerk, maar ook gehoorzaamheid aan de zendbrieven en de toespraken van den Paus. Gehoorzaamheid waar hij beveelt, gehoorzaamheid ook waar hij maant en leert. Gehoorzaamheid ondanks eigen inzicht, behoedzaamheid waar hij het vraagt ondanks eigen onschendbaarheid.

Laten wij daarom eindigen met het gebed, dat gevonden werd in de nagelaten papieren van Henri Perreyve. Henri Perreyve was de beminde leerling van Lacordaire. Om zich heen had hij de grootheid en de afval gezien van Lamennais en het verschrikkelijke kwaad dat het liberalisme en de ongehoorzaamheid aan den Paus gesticht had in de ziel van enigen der edelste Franse Katholieken.

Na zijn dood vond men tussen zijn papieren het volgende: God, laat mij zelfs in vrije zaken, het hart van den H. Vader nimmer bedroeven. Dat geen woord ooit over mijn lippen of uit mijn pen moge komen, dat weerstand zou bieden aan Zijn hand. Geef mij de kracht eerder mijn tong te vermalen tussen mijn tanden, dan dat ik ooit spreek tegen het verlangen van Zijn ziel.

Moge zo ook het verleden van wankelloze trouw van ons, Katholieken, aan den Paus, ons aller Vader, een waarborg zijn voor de volgzaamheid en de blijde aanhankelijke gehoorzaamheid van elk van ons:

Que je sache broyer ma langue avec mes dents, plutôt que de parler contre le désir de son âme.

Zijne Heiligheid Paus Pius XII.

Paus Pius en het Nationaal Socialisme

door

P. MAURUS HULSMAN O.P.

Bij dit Zilveren Bisschopsjubileum van Onzen Heiligen Vader Paus Pius XII mag het wel in herinnering gebracht worden, dat het grootste deel van deze 25 bisschopsjaren, niet alleen werden doorgebracht op Duitse bodem, maar ook voor het grootste deel besteed in dienst van de Duitse landen.

Met zijn bisschopswijding in 1917 werd Eugenio Pacelli nuntius in München; ging in 1920 naar Berlijn en bleef daar tot zijn benoeming in het Cardinalaat in 1929.

Pacelli's nuntiatuur begon met de zeer moeilijke en delicate opdracht van Paus Benedictus XV om Duitsland en den anderen oorlogvoerenden landen de weg naar de Vrede te openen. „Nomen est Omen" zeiden de oude Latijnen en zo mocht ook de naam Pacelli, welke vredesdrager betekent, het beste doen hopen van deze onderhandelingen.

Maar Duitsland wilde niet naar Canossa gaan in plaats daarvan moest het echter later naar Genua, om daar een **Flectamus Genua** te vragen, waarop echter geen levate, geen „sta op" volgde; en van deze boetbank bracht het geen absolutie mee naar huis.

Toch waren de vredesvoorstellen van den Paus door Eugenio Pacelli overgebracht, grondslagen waarop een rechtvaardige, ware en duurzame vrede had kunnen worden opgebouwd.

Maar Duitsland erkende niet wat tot vrede strekte en kon uit zijn mond niet laten horen „Hoe schoon zijn des vredebrengers voeten, geschoeid met bereidwilligheid voor het Evangelie van de Vrede".

Pacelli ging zich toen voor de laatste maanden van de oorlog tevreden stellen met talrijke liefdegaven voor de nood in Duitsland en met de leniging van de ellende der krijgsgevangenen.

En na de oorlog, toen Duitsland niettegenstaande de remmen van het verdrag van Versailles, zich weder probeerde op te bouwen in een nieuwe orde, was Pacelli daar om in 1925 Beieren te helpen aan een concordaat; in 1929 Pruisen; in 1932 Baden; in 1933 Oostenrijk: en in hetzelfde jaar ook nog het gehele Duitse Rijk, waar toen in die dagen juist het Nationaal Socialisme aan het bewind gekomen was. Pacelli was toen reeds Pauselijk Staatssecretaris en had de leiding in deze zeer moeilijke onderhandelingen, waarbij vooral Von Papen zulk een lage rol speelde. Maar „ondanks de vele ernstige bezwaren, zo schreef later in Zijn Encycliek „Mit brennender Sorge" Paus Pius XI „hebben Wij toenmaal na veel innerlijke strijd ertoe besloten Onze instemming niet te weigeren".

Wij herinneren ons nog wel uit de dagbladen de vele moeilijkheden o.a. omtrent de Katholieke verenigingen, welker bestaan in afzonderlijke overeenkomsten tussen de Staat en de Duitse bisschoppen zouden worden geregeld; waarvan echter niets kwam, doordat de Staat eenvoudig alle Katholieke vak- en standsorganisaties ontbond, tegen de letter van het contract in.

Doch Pacelli, de vredesbrenger, wist Pius XI te overreden om „metterdaad te bewijzen, dat de Paus alleen Christus zoekend en hetgeen Christi is, niemand de vredeshand der Moederkerk wil weigeren, die ze zelf niet afstoot".

Maar Duitsland stootte deze hand af, gelijk het gedaan had in 1917: en men begrijpt het, hoe het Pacelli heel biezonder smartelijk getroffen moet hebben, ook weer deze, zijn zoveelste zending ten opzichte van het Duitse Rijk, weer te moeten zien mislukken.

Het is zonder twijfel, en de bekende Cardinaal Faulhaber heeft er in zijn redevoeringen vele malen melding van gemaakt, dat met Pacelli Duitsland in 1917 den fijnsten diplomaat kreeg niet alleen, maar ook den meest hoogstaanden onder de Romeinse prelaten en den besten vriend, welken het Duitse Rijk in de latere jaren heeft bezeten. En toch heeft Pacelli als Nuntius in Duitsland en als Staatssecretaris met Duitsland ogenschijnlijk niets bereikt.

Het Duitse spreekwoord „Zo de waard, zo vertrouwt hij zijn gasten" bleek wel allerduidelijkst waar in het Nationaal Socialisme, toen de Nazieregering na de dood van Paus Pius XI aan het conclave de mededeling durfde te doen, dat een mogelijke Pauskeuze van Pacelli aan de Duitse regering onaangenaam zijn zou.

Gelukkig en het was trouwens niet anders te verwachten, hebben de Cardinalen, zelfs de Duitse Cardinalen, niet geluisterd naar deze wens van de Nazies. En de algemeenheid van stemmen, in één zitting van het conclave, feiten welke de Pauskeuze in eeuwen niet beleefd had, was wel het meest striemende protest, dat tegen deze Nazie-aanmatiging had kunnen worden uitgebracht.

Toch weten wij dat in het liefderijke hart van dezen groten Paus de kerk van Duitsland niet alleen, maar ook het Duitse volk een der hoogste plaatsen inneemt. Het is als met een moeder, die de meeste liefde heeft voor het kind, dat er het ongelukkigst aan toe is; als met den vader, wiens gedachten voortdurend uitgaan naar den verloren zoon; als met den goeden herder die om het ene afgedwaalde schaap te redden de anderen voor een wijle aan hun lot overlaat.

Toen we nog de berichten kregen over de audiënties aan het Vaticaan, trof ons telkens weer, hoe de liefde van den Paus biezonder tot uiting kwam tegenover de Duitse pelgrims.

Moge het den jubilerenden Paus nog eens gegeven zijn als vredesbrenger in deze oorlog op te treden en dat dan zowel geallieerden als asmogendheden het woord spreken „Hoe schoon zijn Pacelli's (des vredesbrengers) voeten" om te komen tot een ware, rechtvaardige en duurzame vrede over deze ongelukkige wereld.

De Pontificale H. Mis.

Ter gelegenheid van het 25-jarig Bisschopsjubileum van Zijne Heiligheid Paus Pius XII zal Z.H.E. Petrus Innocentius Verriet O.P., de Apostolisch Vicarius van Curaçao, morgen om 9 uur in de pro-Cathedraal van Zijn Vicariaat een Pontificale H. Mis opdragen. Door het Kerkkoor „Sta Caecilia" zal worden uitgevoerd: Missa „Regina Pacis" van J. Huber. Tijdens de plechtigheden zullen tevens gezongen worden „Haec Dies" van A. Giessen en „Jubilate Deo" van C. Aiblinger. Na de H. Mis: Te Deum.

Paus Pius XII als Redenaar

door

P. IRENAEUS DE BRUYN O.P.

Guiseppe Cardinaal Mezzofanti, was een talenkenner zoals de wereld nooit een tweeden heeft aanschouwt. Hij sprak meer dan zeventig talen en dialecten. Ook het Papiamento moet hij gekend hebben. Zijn geheugen was zo sterk, dat hij de gehele inhoud van een boek uit zijn hoofd kon citeren. Of hij echter een redenaar was, is ons niet bekend.

Onze jubilerende Pius is wel geen taalgenie in die zin, maar toch moet Hij zeker tien talen kennen, waarvan zeker acht volmaakt. Hierin is hij dus de mindere van Mezzofanti, maar als redenaar in deze acht talen stak hij toch torenhoog boven al zijn collega's uit en is hij werkelijk en genie van welsprekendheid.

Alle eigenschappen, die voor een volmaakt redenaar vereist zijn vindt men in Paus Pius XII verenigd. Afgezien van Zijn ascetische uiterlijk, gepaard aan de hoogste elegantie, afgezien van Zijn schitterend intellect en Zijn buitengewone fijngevoeligheid is Hij niet alleen de geboren redenaar bij Gods genade, maar ook door eigen studie en harde arbeid. Immers het is bekend dat Eugenio Pacelli elk zijner redevoeringen met de grootste nauwkeurigheid voorbereidt. Elk woord dat hij straks gaat zeggen is van te voren overwogen en neergeschreven

Beroemd redenaar, die veel in het openbaar sprak, was hij het ideaal voor de journalisten. Op hun verzoek gaf hij zijn nog te houden rede kant en klaar aan de pers. Men behoefde niet te vrezen, dat hij van de text zou afwijken.

Ofschoon met zoveel zorg voorbereid hebben Zijn redevoeringen toch niets gekunstelds of gemaakts. Men proeft uit ieder Zijner woorden het natuurlijke, het eerlijke, het vuur Zijns harten, de kracht der overtuiging.

Op de Katholiekendagen in Duitsland was hij de beste redenaar. Vaak sprak Hij, de Romein als enige zonder manuscript, terwijl de eigen landgenoten zorgvuldig hun papier volgden. Ook in Frankrijk en in Amerika trof hij de harten door zijn zeldzame welsprekendheid. Toen Hij als Staatssecretaris weer voorgoed Zijn verblijf in Rome vestigde, moest Hij telkens weer optreden bij gewichtige gebeurtenissen als de meest gezochte feestredenaar.

Vele Zijner redevoeringen zijn monumenten van de hoogste geestesbeschaving, lichtbakens in de donkere dagen, die deze wereldoorlog voorafgingen. Meermalen sprak hij over de Katholieke Actie, over de moderne dwaling van de totalitaire Staat, over sociale problemen, en vooral over Zijn meest geliefd thema: de vrede, vrucht van liefde en gerechtigheid.

Had het arme Duitsland naar de stem van Zijn Nuntius geluisterd, toen hij sprak in München, Berlijn, Breslau, Frankfort, Dortmund, Hannover, Keulen, Mainz, Maagdenburg, Raderborn, Rohtenbery Spiers, Stuttgart, Trier, Gelsenkirchen, Freiburg en andere steden van het ongelukkige rijk, voorwaar de rampen die het nu teisteren zouden zijn vermeden.

Het beste bewijs voor de grote talenten van Paus Pius XII als redenaar, zou zijn een reeks Zijner redevoeringen in de Amigoe te publiceren. Daar dit echter niet gaat, vragen wij verlof om een klein gedeelte van de meest beroemde rede, van Cardinaal Pacelli te citeren, die Hij gehouden heeft in het jaar vóór Zijn Pausschap op het internationaal Eucharistisch Congres te Budapest (1938)

In deze rede, diep doordacht en breed van visie zeide Hij het volgende:

„Wie zoekt naar de diepste oorzaken van de geweldige crisis, die het mensdom teistert, zal moeten erkennen of althans vermoeden, dat de diepste oorzaak gelegen is in een ondervoeding van de ziel, een geestelijke bloedarmoede, die zich in duizenderlei vormen openbaart als een morele infectie, waarvoor de boeken en de wijsheid der mensen alleen niet in staat zijn de genezing te brengen. Als het niet gelukt de mensen van deze tijd op een waarachtige en liefderijke wijze terug te brengen tot de levende wateren, waarvan de tijden van meer geloof hebben gedronken; als het niet gelukt den mens als individu, als sociaal wezen, terug te brengen tot de religieuze grondslagen van zijn bestaan; als het niet gelukt den mens weer een vaste zedelijke vorm te schenken over welker inhoud niet alleen de menselijke macht beslist, maar waarover ook de majesteit der Goddelijke Wet waakt, dan is een verder afglijden van het hellende vlak, waarop de mensheid zich bevindt, dus is het innerlijk vergiftigingsproces in den enkeling, zowel als in de samenleving, niet te stuiten".

„Waar vindt men in de geschiedenis der mensheid een tijdperk, dat met het tegenwoordige te vergelijken zou zijn, wat betreft de omvang der problemen, die een oplossing eisen; de tegenstelling in de overtuigingen; de onenigheid over de wegen, die ingeslagen moeten worden en de door trots en hartstocht gevoede en tot meedogenloze strijd leidende meningsverschillen? Te trachten deze gigantische schier demonische tegenstellingen te overbruggen met uitsluitend aardse middelen is Sisyphuswerk, waarvan men het idealisme waarderen kan, maar aan welks mislukking niet te ontkomen valt. En hoe meer de onoplosbaarheid van de moeilijkheden in deze tijd blijkt, des te tragischer wordt de Babylonische spraakverwarring tussen mens en mens, tussen belang en belang, tussen volk en volk, tussen staat en staat en des te meer verwijdert zich de vrede, waarnaar ten slotte allen verlangen."

Inderdaad Cardinaal Pacelli sprak hier encycliek taal nog voor Hij Paus was.

En sinds hij tot Pontifex maximus van de Roomse Kerk is verheven, is een nieuwe luister aan Zijn welsprekendheid toegevoegd. Zijn taal is nog verhevener geworden, nog ontzagwekkender. Want Hij spreekt nu met een gezag, dat geen anderen mens op aarde is gegeven, met een kracht die stamt uit het Goddelijk Woord, vlees geworden en onder ons voortwonend in den Persoon van Jezus zichtbaar plaatsbekleder o aarde, van wien geschreven staat: „Wie U hoort, hoort, hoort Mij. Wie u versmaadt, versmaadt Mij."

PAUS PIUS XII.

Eugenio Pacelli werd op 2 Maart 1876 in Rome geboren, en op 4 Maart d.a.v. gedoopt. Hoewel leden van de familie goed bekend waren bij het Vaticaan werd niet direct gedacht, dat Eugenio in dienst zou treden van de Kerk. Zijn vroege opvoeding, na 4½ jaar lagere school en 9 jaar gymnasium Visconti, was gewijd aan de classieke studies van den rechtsgeleerde. In 1894 begon hij zijn studies aan het Collegio Capranica.

Bijna op de vooravond van zijn intrede in de universiteit besloot hij priester te worden, en op de leeftijd van 18 jaar, werd hij ingeschreven als student bij de Gregoriaanse Universiteit te Rome.

Aangezien hij een schitterend student was werd hij opgenomen in het Geestelijke College voor Buitengewone Kerkelijke Zaken spoedig na zijn priesterlijke wijding op 2 April 1899. Deze benoeming merkte het begin van een lange en succesrijke loopbaan in de diplomatie van de Heilige Stoel.

In 1901 doctoreerde de jonge priester, waarna hij op 8 Februari 1901 door Leo XIII aan het Staatssecretariaat verbonden werd. In verschillende functies was hij hier werkzaam tot 1911. Reeds in 1905 werd hij door Pius X tot huisprelaat benoemd. In 1909 werd Mons. Pacelli aangezocht voor de leerstoel van Romeins recht te Washington, V.S., waar hij evenwel niet op inging. In ditzelfde jaar werd hij professor in de Kerkelijke diplomatie aan de Academia dei nobili Ecclesiastici te Rome.

Op 6 Maart werd Mons. Pacelli benoemd tot Ondersecretaris van de Congregatie van buitengewone Kerkelijke aangelegenheden. In 1912 werd hij achtereenvolgens prosecretaris en tenslotte Secretaris van deze Congregatie.

In 1917 stierf Eugenio Pacelli's vader Philippo. Op 21 April van dit jaar wordt Mons. Pacelli tot Nuntius te München benoemd en in verband hiermede ontving Monsignore toen op 13 Mei 1917, dus thans juist 25 jaren geleden, de heilige bisschopswijding. Hij wordt benoemd tot titulair Aartsbisschop van Sardes. Aartsbisschop Eugenius Sardianus gaat terstond naar München, waar hij op 25 Mei d.a.v. arriveert en naar het gebruik van het Westen toch bekend blijft onder zijn wereldlijke achternaam als Monsignore Pacelli.

Op 28 Mei overhandigt Monsignore Pacelli zijn geloofsbrieven aan Koning Lodewijk III. Op 26 Juni voert hij zijn bekend geworden besprekingen met Rijkskanselier Bethmann-Hollweg. Op 29 Juni 1917 bezoekt hij Keizer Wilhelm II in Kreuznach.

In 1920 sterft 's Aartsbisschops moeder, Mevrouw Virginia Pacelli. In hetzelfde jaar wordt hij op 22 Juni door den Paus tot „Apostolisch Nuntius in Duitsland" benoemd. Als zodanig overhandigt hij enkele dagen daarna, op 30 Juni, zijn geloofsbrieven aan President Ebert.

Dan volgen de onderhandelingen, die tot verschillende Concordaten geleid hebben. Op 29 Maart 1924 wordt door Monsignore Pacelli het Concordaat met Beieren getekend. Op 24 Januari 1925 wordt dit Concordaat met Beieren geratificeerd. Hetzelfde jaar, op 19 Augustus, volgt zijn benoeming tot Nuntius te Berlijn.

Op 14 Juni 1929 volgt dan het Concordaat met Pruisen, dat 18 Augustus d.a.v. geratificeerd wordt. Monsignore Pacelli bezoekt ook de vele en bekend geworden Katholiekendagen: 1924 in Hannover, 1925 in Stuttgart, 1926 in Breslau, 1927 in Dortmund, 1928 in Maagdenburg, 1929 in Freiburg.

In het jaar 1929 wordt Monsignore Pacelli op 9 December door Rijkspresident Von Hindenburg ontvangen. Kort daarop op 16 December 1929 ontvangt Eugenio Pacelli het purper uit handen van Hem, dien Hij later in de hoogste functie zou opvolgen. Pius XI. Reeds zeer kort daarop ontvangt Zijne Eminentie Eugenio Cardinaal Pacelli een van de hoogst mogelijke benoemingen in de Kerk, nl. die van Staatssecretaris op 7 Februari 1930.

Het sluiten van Concordaten met Duitse landen hield hiermede evenwel niet op. In 1932 volgt nog het Concordaat met Baden, in 1933 dat met het Duitse Rijk, dat tot op heden elke dag met voeten getreden wordt, en dat met Oostenrijk.

De tegenwoordige Paus heeft veel gereisd. Gedurende zijn verblijf in Duitsland is hij ook een maal de Nederlandse grens overgekomen. Monsignore Pacelli heeft toen een bezoek gebracht aan het Missiehuis te Steyl. Grote wereldreizen onderneemt hij als Cardinaal. Op 10 October 1934 is Hij op het Eucharistische Congres te Buenos Aires, op 20 October d.a.v. spreekt Hij voor de Kamer van Afgevaardigden van Rio de Janeiro. In 1935 brengt Cardinaal Pacelli een bezoek aan Lourdes. Eveneens in 1935 wordt de Cardinaal „camerlengo" van de Heilige Roomse kerk. De „camerlengo" is de functionaris, die de dood van een gestorven paus constateert door een tikje met een hamertje op het hoofd van den overledene te geven en die daarna practisch de leiding in handen heeft. Hij is dus een van de meest invloedrijke functionarissen in de Kerk.

In 1936 maakte Cardinaal Pacelli een zesdaagse reis door Noord Amerika. De Cardinaal legde toen 8000 mijl af, per vliegtuig, auto en trein.

De wijding van de Basiliek van de Heilige Thérèse de Lisieux werd op 10 Juli 1937 door Cardinaal Pacelli verricht. Het volgend jaar Mei bezocht de Cardinaal het Eucharistisch Congres te Budapest.

Toen Pius XI op 10 Februari 1939 in den Here was overleden, werd Eugenio Cardinaal Pacelli op 2 Maart tot 262e opvolger van den Heiligen Petrus, eersten Paus van Rome, gekozen.

Op 12 Maart van dat jaar werd op de loggia van St. Pieter plechtig gekroond: Pius XII, Bisschop van Rome, Plaatsbekleder van Jezus Christus, Opvolger van den Prins der Apostelen, Opperpriester van de gehele Kerk, Patriarch van het Westen, Primaat van Italië, Aartsbisschop en Metropoliet van de Romeinse provincie, Souverein van Vaticaanstad.

De Werkdag van Zijne Heiligheid den Paus

De werkdag van den Paus...... Dat is de dagelijkse zorg voor de Kerk van vierhonderd millioen gelovigen, die de ganse aardbol bevolken, hier vervolgd, dáár begunstigd, hier martelaars en pioniers, dáár leiders en verdedigers van oude tradities. Het is een spreekwoord, dat alle wegen naar Rome leiden; zeker is, dat alle zorgen der ganse catholiciteit, dat alle beslommeringen van bisschoppen of missionarissen vroeg of laat haar weg vinden naar de „bibliotheek", dat is de werkkamer van den Heiligen Vader.

Paus Pius XII is een methodisch werker. In zijn jarenlange diplomatieke loopbaan heeft Hij zich enige grondregels gevormd, die ook zijn dagtaak als opperherder der Christenheid zijn blijven beheersen. Age quod agis, „doe wat gij doet", heet de eerste regel, die bevelt zich aan elk werk, wanneer het aan de beurt is, zó volledig te wijden, alsof er geen ander bestonde. De tweede regel heet nil actum, si quid agendum, „niets is gedaan, zolang er nog iets te doen overblijft"; hij beveelt, een zaak niet uit handen te geven, voor zij volledig is afgehandeld. Beide regels vormen een vaste discipline, volgens welke Pius XII zijn grenzeloze werkzaamheid in dagelijkse taken indeelt, onverbiddelijk terzijde schuivend, wat niet van het uur is.

Twee woorden tekenen hem: orde en kalmte. Geheel zijn leven was steeds beheerst door een vaste regel: zijn brevier, zijn meditatie, zijn rozenkrans, zijn ambtsbezigheid... Eerst de plicht, dan de rest. Niemand b.v. is méér dan Hij geneigd om de banden der vriendschap te gevoelen en in stand te houden; maar dit alles steeds ondergeschikt aan de plichten van Zijn ambt. Hij ontvangt stapels brieven en beantwoordt ze alle; maar ieder op zijn tijd. Hij rangschikt de brieven in volgorde: eerst de dringende, dan de minder dringende. Maar Hij laat zich nimmer door een buitengewone opeenhoping van werk overweldigen. Hij stelt in de regel, in Zijn vrije uren een bepaald aantal zaken af te doen; de andere, die niet in dit vastgesteld kader passen, moeten wachten tot morgen, tot overmorgen. Hun beurt zal zeker komen. Maar de hoofdzaak is, dat elke dag het „opus diei", de stricte plicht volledig worde afgedaan.

Herkent men in deze karakteristiek, die bijna een simpele dagregel van bureauwerk lijkt, niet óók de onwrikbaar vaste en rustige hand, waarmee de Paus het schip van de Kerk bestuurde en bestuurt door de stormachtige tijden, die wij beleven?

Wat de „overuren" betreft, waarvan hier sprake is: Benedictus XV zocht zijn tijd in de vroege ochtenduren en vatte vaak al vóór de dageraad zijn werkzaamheid weer op; Pius XI begon zijn dag ook om half zes uur, maar verlengde hem aan de andere kant ook.

Pius XII staat eveneens om half 6 op en ieder die Rome kent weet het raam van de werkkamer van den Paus, dat tot ver na middernacht verlicht is. Zoals bekend houdt de Paus zich fit door elke dag een half uur gymnastiek te doen. De nachtelijke uren zien Pius XII nog aan de schrijftafel, waarop en waaromheen de dossiers — de zorgen van de wereld — zich opstapelen. En de pelgrim, dien het toeval of het heimwee des nachts naar het Sint Pietersplein brengt, waar de fonteinen in de stilte luid ruisen en de bleke lampen gloeien, kan lang na middernacht in de gevel van het Vaticaans paleis, een enkel venster verlicht zien: daar waakt de Vader der Christenheid.

Zoals de Paus zijn werkdag vaak met nachtelijke uren verlengt, laat Hij ook de afzonderlijke audiënties, die er zulk een belangrijk deel van uitmaken, dikwijls ver over de verwachte tijd duren. Dan groeien de rijen der wachtenden aan en de grote zalen van het Vaticaan zijn al lang gevuld met de honderden of duizenden pelgrims, die den Paus verbeiden.

Of de Paus is in zijn studeervertrek, waar een missie-bisschop hem nieuws van de voorposten der Kerk brengt of een cardinaal hem één van de veelkantige problemen voorlegt, die het bestuur der wereldkerk dagelijks meebrengt.

Om twaalf uur moet de rij der particuliere audiënties gewoonlijk zijn afgelopen en zouden de in rode zijde geklede „sediari" de deuren van het privé-appartement moeten openwerpen, ten teken dat de Paus zijn rondgang door de zalen aanvangt, waar de deelnemers aan de openbare audiënties wachten. Onder wijlen Pius XI waren de dagen waarlijk zelden, dat het programma op tijd zijn voortgang nam, Pius XII is evenwel uiterst precies en wanneer een audiëntie voor 10 uur is aangekondigd, dan kan men er op rekenen, dat zij met het slaan van de klok aanvangt.

De meeste pelgrims, die in Rome komen, moeten zich vergenoegen met een openbare audiëntie, waarbij de Paus velen — vaak duizenden — tegelijkertijd ontvangt. Zij, die zulk een audiëntie hebben medegemaakt, herinneren zich ook het wachten in de weidse zalen, waarbij zij tijd genoeg hadden, om nauwkeurig te leren, hoe men de eerbewijzen brengt met een Zwitserse hellebaard. Het wachten in het Vaticaan is trouwens op zichzelf een tijdverdrijf, want afgezien van het bonte beweeg van hofhouding en lijfwacht, zijn de wanden en de plafonds een waar museum, waarop men voorlopig niet is uitgekeken.

De Paus maakt Zijn rondgang langs de rijen der internationale pelgrimsgroepen. Het is telkens weer, alsof Hij geen andere gedachte heeft, dan deze pelgrims, deze „zonen" die den vader in zijn huis zijn komen begroeten". Hij aanhoort hun begroeting, luistert met onuitputtelijke belangstelling naar hun gezang en wanneer Hij tenslotte het woord neemt, spreekt Hij langzaam, intiem, beschouwelijk, de woorden kiezend, herhalend, verbeterend, om er Zijn ganse hart in te leggen, geheel opgaande in dat ogenblik van gemeenschap tussen den Vader en zijn zonen.

Monsignore Arborio Mella, de „maestro di camera", die met Romeinse grandezza de betrekkingen tussen den Paus en de buitenwereld regelt, moge het voorhoofd fronsen bij de gedachte, dat er nog vier of vijf zulke groepen op de lijst staan. De Paus volgt zijn oude regel „age quod agis".

Bij zulke wachtende pelgrims duikt soms een gedachte op, die tegelijk een kleine berekening bevat, een gedachte, die een Italiaanse journalist eenmaal in een sensationele titel heeft weergegeven: „Wanneer eet de Paus?"

Het antwoord luidt: wanneer het ochtendprogram is afgedaan. Dat kan om 13 uur zijn, maar ook eerst na 15 uur. Het personeel van de Pauselijke keuken heeft zich bij deze toestand, die de meeste koks tot vertwijfeling zou brengen, moeten aanpassen.

De dis van den Paus wordt verzorgd door Franciscaanse broeders uit Aken, een congregatie, die de eigenaardige maar verdienstelijke taak op zich genomen heeft, huishoudelijke bezigheden te vervullen. De congregatie heeft enige pensions, o.a. te Lugano en te Rome en verzorgde onder keizer Franz Jozef de huishoudelijke werkzaamheden in het paleis van Schönbrunn.

Het is niet om hun biezondere kookkunst dat deze broeders gekozen zijn. De dis van den Paus is zeer eenvoudig. Het middagmaal is de hoofdmaaltijd, substantieel en krachtig, zoals de gestalte en gezondheid van den Paus vorderen. Het avondmaal is frugaal en licht. Sedert enige jaren is er in de Vaticaanse Stad zelf een „forno", die ook het brood voor den Paus bakt.

De maaltijden worden bediend door een huisdienaar, die de titel van kamer-Adjudant draagt.

Twee prelaten, de geheime kamerheren wonen steeds de maaltijd des Pausen bij, zonder er aan deel te nemen, want Pius XII houdt strict vast aan de traditie, die wil, dat de Paus geen disgenoot hebbe. Ook bij de zeldzame gelegenheden, dat een maaltijd in het Pauselijk appartement plaats vond, zat de Paus niet aan de dis aan.

Alleen Pius X is van deze strenge traditie afgeweken. Leo XIII, Benedictus XV en Pius XI, hielden er formeel aan vast. Van Leo XIII vertelt men, dat Hij het alleen eten vervelend vond en een uitweg vond om het gezelschap van Mons. Angeli te behouden: eerst at de Paus, terwijl Mons. Angeli hem gezelschap hield, en daarna werd aan dezelfde dis voor Mons. Angeli gedekt, terwijl de Paus toezag.

Pius X echter liet van de eerste dag af aan ook een couvert voor zijn trouwen Mons. Bressan leggen. Toen de kamerheer er op wees, dat dit tegen de aloude traditie indruiste, vroeg Pius X: „Zijt gij er werkelijk zeker van, dat Sint Petrus alleen aan tafel zat?"

„Van Sint Pieter weet ik het niet", antwoordde de voorvechter der traditie, „maar zeker is, dat sedert Paus Urbanus VIII († 1644) geen Paus ooit een disgenoot heeft gehad."

„Onze roemrijke voorganger Urbanus VIII, zeide Paus Sarto daarop, heeft besloten, dat de Pausen alléén zouden eten en deed dat met recht. Met datzelfde recht besluiten Wij, dat er aan onze tafel een couvert zal gelegd worden voor Mons. Bressan".

Maar het gebruik van Pius X werd geen traditie en het oude stelsel is na die, onderbreking weer herleefd. Het symboliseert enigszins de eenzaamheid van Dengene, die boven allen gesteld is.

In die hoge eenzaamheid smaakt Pius XII vooral de troost, die de pelgrims hem brengen. Géén Paus vóór hem — of het moest Pius XI zijn geweest — heeft er wellicht zulk een onuitputtelijke vreugde in geschept, altijd en telkens weer menigten en menigten pelgrims in de zalen van Zijn huis te zien, hun de hand te reiken, hen toe te spreken, hen te horen getuigen van hun kinderlijke liefde en zelf te getuigen, altijd weer, van Zijn dankbaarheid voor de vreugde, die zij Zijn vaderhart hebben gegeven.

Economische Samenwerking Suriname-Curaçao

door
PHILIP J. EVERTSZ.

Wij uit Curaçao zijn naar uw scho- Suriname gekomen om te trachten vele opzichten dichter tot elkaar te en. Wij, voorlopig de enige stuk- van het grote Nederlandse Rijk, nog voluit en vrij Nederlands zijn. Grote indruk heeft op mijn beide genoten en mij de eerste aankomst Suriname gemaakt. En werkelijk diep zijn wij getroffen door de elijke, vriendschappelijke ont- gst, die ons bij u en door u is be- d.

Ik wil thans spreken in het biezon- over de economische samenwerking ssen Suriname en Curaçao.

In de boezem van het jonge comité Suriname—Curaçao, het comité, dat ten doel gesteld heeft de nauwere haling der banden tussen beide derlandse gebiedsdelen, is m.i. zeer echt opgemerkt: een nauwere aan- ling der banden tussen Suriname en Curaçao is slechts mogelijk, indien mair de economische banden nauwer rden aangehaald. Een innige econo- sche samenwerking is het fundament n het gebouw, dat dit comité zich orstelt te helpen optrekken.

Op welke wijze echter de bouw van fundament aangepakt moet worden de grote moeilijkheid, omdat bij dit uwwerk zovele vraagstukken, om n oplossing vragen.

Uit hoofde van mijn beroep als Se- etaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao, ben ik reeds nige malen getuige geweest van be- rekingen en correspondenties tus- n dit college en Surinaamse instan- es om te geraken tot de zo gaarne ewilde „grotere economische samen- erking". Ook heb ik kennis genomen an verschillende studies omtrent dit raagstuk, zoals o.a. die van den heer . W. C. Klein, een der oprichters an de op initiatief van oud-minister r. Deckers in Nederland opgerichte onomische studiekring van West- dië. Door een en ander heb ik dus e gelegenheid gehad mij een oordeel vormen over deze „nauwe econo- ische samenwerking", zij het dan atuurlijk, dat mogelijk sommige of alfs velen, een geheel andere ziens- ijze in deze materie kunnen hebben an ik.

Als ik mijzelf echter dan thans de raag stel: Hebben deze studies en dachtenwisselingen reeds directe ractische resultaten opgeleverd; dan en ik geneigd deze vraag met „neen" e beantwoorden. Daarnaast stel ik chter ook de vraag: Zijn de handels- etrekkingen tussen Suriname en Cu- raçao dan sedertdien niet verbeterd? Deze vraag beantwoord ik bevestigend, zij het dan, dat deze verbetering der andelsbetrekkingen een zeer „gerin- ge" verbetering is te noemen. Doch dan rijst ook deze vraag: „Aan" of „door" wat zijn deze verbeterde han- delsbetrekkingen in hoofdzaak toe te schrijven?

Deze vraag meen ik te moeten be- antwoorden met: „door de tijdsomstan- digheden", of duidelijker gezegd: daar vele markten, waarop Curaçao vroeger zijn producten kocht thans afgesloten zijn, daar door de oorlogsomstandig- heden de leveringstijden zeer vertraagd zijn, daar vele producten zeer schaars zijn geworden, daar vele aanmerkelijke prijsstijgingen hebben plaats gevonden, koopt de Curaçaose koopman thans op die markten, waar hij de gunstigste voorwaarden ziet en heeft deze koop- man veel van zijn vroegere eisen in zake qualiteiten, wijzen van verpak- king, snelle leveringen, enz., der ar- tikelen, moeten laten vallen.

Hiermede wil ik natuurlijk niet zeg- gen, dat Suriname niet aan al deze eisen kon voldoen, integendeel; vele Surinaamse producten waren in quali- teit en prijs gelijk aan dezelfde pro- ducten van andere landen, terwijl de organisatie van de export in dit land zeer vooruitgegaan is, doch de prac- tische nadelen, die een innig handels- verkeer in de weg stonden, waren:

a. het scheepvaartverkeer was niet zo intens als dat met andere landen;

b. hogere vrachtprijzen voor Suri- naamse producten dan die voor de- zelfde producten uit andere landen stonden dikwijls een concurrentie op gelijke voet in de weg;

c. de vaart van Suriname naar Cu- raçao duurde langer dan de vaart van uit andere landen, waardoor goederen aan spoedig bederf onderhevig, in de zoveel kostbaardere koelkamerruimten moesten worden vervoerd;

d. sommige Surinaamse producten kunnen maar gedurende een klein deel van het jaar worden geleverd, daar- entegen, is een land als bijv. de Ver- enigde Staten van Amerika, in staat deze artikelen over een groter gedeelte van het jaar te leveren, zodat impor- teurs geneigd zijn deze producten uit dat land te blijven betrekken, ook al zijn de prijzen hoger.

Niettegenstaande deze hinderpalen die een beter economisch verkeer tus- sen beide gebiedsdelen in de weg staan, is toch van verschillende zijden dik- wijls de vraag gesteld: Waarom kan de Curaçaose handel niet Surinaamse producten protegeren boven die uit andere landen, zij het dan, dat van Cu- raçaose zijde enig goodwill getoond moet worden en enige kleine offers moeten worden gebracht. Waait in beide gebiedsdelen niet de Nederland- se driekleur en dragen beide niet een warm hart voor het moederland? Waarom kunnen dan deze beide Ne- derlandse gebiedsdelen elkander niet de hand reiken?

Er is een zeer belangrijke psycholo- gische zijde aan dit vraagstuk en wel de in de loop der jaren gegroeide ver- knochtheid van de Curaçaose koophan- delstand aan het vrijhandelprincipe, duidelijker gezegd, zijn afkeer van wat zijn vrijheid van handel drijven maar enigszins kan belemmeren. Een voor- beeld van zijn reactie tegen dergelijke maatregelen, heeft men kort geleden mede kunnen maken, toen een quota- stelsel voor de import werd afgekon- digd.

Een blik in de economische geschie- denis van Curaçao, maakt deze ver- knochtheid van den Curaçaosen koop- man aan het vrijhandelprincipe duide- lijk, want de geschiedenis leert ons, dat sedert de komst der kolonisten, de in- woners van Curaçao nooit van de bo- demrijkdommen van hun eiland hebben kunnen leven. Schreef niet Joannes van Walbeeck, de veroveraar van Cu- raçao op de Spanjaarden, aan de Be- windhebbers der Westindische Com- pagnie: „De beste vrucht, die de Com- pagnie uit het bezit van dit eiland zal kunnen trekken, bestaat in de schone haven, welke tot een wijkplaats der Nederlandse schepen, die deze wateren bevaren, kan dienen."

De geschiedenis heeft deze bewering niet gelogenstraft. De tijden van wel- vaart, die Curaçao tot de komst der olie-industrie heeft gekend, zijn uitslui- tend te danken aan de scheepvaart en de handel, evenals de perioden van verval, die Curaçao meer dan eens heeft moeten meemaken, hoofdzakelijk te wijten waren aan het niet meer vloeien van die bronnen...... (onder het woord handel dient u in dezen te verstaan: het kopen van artikelen voornamelijk in de Verenigde Staten en Europa en het verkopen daarvan aan buitenlanders)......

De gunstige ligging van Curaçao dicht bij de vaste kust van Zuid Ame- rika bleek een zeer groot voordeel, daar de politieke en economische toe- standen in de dichtbij liggende repu- blieken dusdanig waren, dat deze de handel in grote mate in de hand werk- ten. Voorts was de ongeschiktheid van de bodem van Curaçao tot de land- bouw, een omstandigheid, waardoor de bewoners zich met inspanning van alle krachten aan de handel moesten wij- den. Een bewijs van deze grote samen- hang tussen handel en welvaart, vindt men in het feit, dat toen in het jaar 1880 de Antillenrechten in Venezuela werden ingesteld, vanwege deze rech- ten een tijdperk van toenemende ver- val werd ingeluid, waarin daarbij al- lerlei andere omstandigheden zich schenen samen te spannen om de on- dergang van het eens bloeiende Cu- raçao te bespoedigen.

Weliswaar moet erkend worden, dat in dit tijdperk van achteruitgang zich ook korte perioden van voorbijgaande herleving hebben voorgedaan, doch de noodlottige invloed van vorenbedoelde maatregelen van Venezuela bleef de handel drukken, totdat de komst van de olie-industrie in het jaar 1916, Cu- raçao wederom in een tot op huidige dag vrij stabiele welvaartsperiode te- rugbracht.

Met de opleving van de handel na de vestiging van de olie-industrie ver- anderde echter ook zijn wezen, hier- mede bedoel ik: de Curaçaose koop- man, die vroeger voornamelijk de han- del in het groot dreef, schakelde nu merendeels over naar de détailhandel. In de winkels werden aan kooplustigen een keur van artikelen aangeboden, aangevoerd uit bijna alle windstreken van de aardbol, daar Curaçao, dat te- vens een zeer belangrijke bunkerhaven was geworden, in staat werd gesteld alle soorten goederen uit de verschil- lende landen te betrekken.

Zeer belangrijke klanten van de win- kels werden passagiers en bemannin- gen der aanlopende schepen, verder Amerikaanse dagjestoeristen, die rond- reizen maakten op zg. „Caribbean Cruises", terwijl „last but not least" de bewoners van de omliggende republie- ken de voornaamste klanten bleven. Curaçao moest hierbij concurrentie met andere omliggende toeristencentra, zo- als St. Thomas en Cristobal, scherp in het oog houden, wilde men een groot deel van zijn klanten niet verliezen.

Met deze belangrijke winkelhandel, hield ook de belastingpolitiek van Cu- raçao danig rekening, d.w.z. terwijl andere landen in de wereld hun invoer- rechten verhoogden, zij het om meer staatsinkomsten te verkrijgen, zij het om nationale producten te beschermen, in Curaçao ging het Bestuur hier niet toe over, omdat invoerrechtenverho- gingen of andere handelspolitieke maatregelen, de nekslag voor deze zeer belangrijke winkelhandel zouden bete- kenen en hierdoor ook mindere Gou- vernementsinkomsten.

U kunt mij echter thans vragen: Ja, maar Suriname levert landbouwpro- ducten, dus artikelen, die niet van be- lang zijn voor de toeristenhandel.

Ik kan u op deze vraag antwoorden, zoals ik reeds uit de aanhaling van de economische geschiedenis heb trachten duidelijk te maken: Curaçao, dat bijna niets van eigen bodem heeft aan te bie- den, heeft in de loop der jaren een zodanige internationale handelsgezind- heid gekregen, dat welke maatregelen dan ook, die het in zijn vrijheid van handel drijven zullen aantasten, met zeeën van protesten worden begroet. Zijn handel reilde en zeilde toch goed met deze vrijheid! Zou Curaçao nu producten uit een bepaald land gaan protegeren, dan zou dit slechts met overheidsdwang kunnen geschieden, daar degenen, die vrijwillig offers willen brengen, door concurrenten ge- dwongen zullen worden toch wederom naar de voordeligste markten over te schakelen.

Men redeneerde van Curaçaose zij- de, dat schepen, zowel stoomschepen als schoeners die levensmiddelen aan- brengen, ook klanten voor de gehele handel met zich medebrengen. Kleine barkjes bijv. die groenten en vruchten van de Venezolaanse kust met zich medevoeren en deze artikelen van deze scheepjes af direct aan het publiek verkopen, kopen weer op hun beurt manufacturen, ja zelfs levensmiddelen, die in hun land of niet of tegen hogere prijzen te verkrijgen zijn. Zullen nu de schepen, die uit Suriname komen, ook zulke klanten met zich medebrengen? De bezorgdheid voor een overheids- restrictie in de handel uitte zich ook in deze redenering: Gaat Curaçao er- toe over wettelijke protectiemaatrege- len in te stellen, dan begeeft het zich op een pad, dat zeer glibberig is en dat onvoorziene consequenties met zich mede zal brengen. Over het wel of niet bestaan van deze risico's zijn natuurlijk verschillen van meningen mogelijk, doch van Curaçaose koopmanszijde verzet men zich bij voorbaat tegen maatregelen, die een zuchtje van risico met zich mede kan brengen.

Toen dan ook na de overrompeling van Nederland, Suriname een ernstige crisis doormaakte en de Surinaamse afgevaardigden, de heren De Graaf en Van der Voet naar Curaçao kwamen als „Ambassadors of Goodwill", zoals zij hun missie noemden, doch in hun rapport van een „contingentenstelsel" gewaagden, tegen welk idee, volgens dat rapport, de heren Administrateur van Financiën en Directeur Accoun- tantsdienst, Sociale en Economische Zaken op Curaçao sympathiek stonden, ontstond er deining in de harten der Curaçaose koolieden. Men voelde zijn heilig huisje aangetast en bezorgdheid welde op, of met het inluiden van zo een contingentenstelsel geen weg werd geopend voor méér en andere handels- politieke maatregelen.

Naar mijn mening heeft echter de loop der wereldgebeurtenissen het ge- hele aspect doen veranderen. Het is mijn overtuiging, dat thans het eigen belang van Curaçao correspondeert met dat van Suriname, hiermede wil ik zeggen, dat ik met een blik in de naaste toekomst zie, dat Curaçao zich zo spoe- dig mogelijk zeker moet stellen voor zijn voedselvoorziening voor de eerstko- mende jaren. Aan de andere kant zou Suriname zich dan dienen te gaan in- stellen op de levering van vele artike- len, die momenteel niet door dit land in voldoende hoeveelheden en ook niet in de gevraagde qualiteiten geleverd kunnen worden. Het is dan voor de hand liggend, dat zo Suriname hiertoe bereid is, het een garantie van Cura- çaose zijde moet krijgen in de vorm van een verplicht afnemingstelsel of wel een contingentenstelsel. M.i. zijn er dus thans noodzakelijke redenen aanwezig, dat beide gebiedsdelen eco- nomisch nader tot elkander worden gebracht.

Zeer in het kort, heb ik de grondslag, zoals ik deze persoonlijk zie, uiteenge- zet van een der onderdelen van het doel onzer komst naar uw schone land. Er zijn vele andere onderdelen in het program van het comité Suriname— Curaçao. Doch allen leiden zij naar één groot en schoon doel: het dichter bij elkaar komen van beide Neder- landse gebiedsdelen.

Een schoon en ideëel doel dat onzes inziens ten volle waard is, verwezen- lijkt te worden. Wij in Curaçao menen, dat dit ideële doel alleen dan bereikt kan worden wanneer wij practisch fei- telijk en ik zou haast willen zeggen ook nuchter te werk gaan. Economische toenadering kan niet alleen met schone woorden en ideële bedoelingen bereikt worden, doch zij moet op economische, nuchtere en practische wijze worden bereikt, op de grondslag van goede vriendschap en goede gevoelens we- derzijds.

Daarom heb ik in deze korte uiteen- zetting mij op de basis der nuchtere feiten gesteld, doch ik wil niet eindigen dan nadat ik u de verzekering heb ge- geven, dat goede gevoelens van goede vriendschap jegen Suriname in Cura- çao ten volle aanwezig zijn. Dat deze hier in Suriname jegens Curaçao even- eens bestaan, daarvan zijn wij ten volle overtuigd.

Wij hebben dus goede hoop, dat datgene waarnaar wij streven, waar- voor wij in Curaçao ons comité hebben opgericht en waarvoor wij hierheen zijn gekomen zal worden bereikt:: Samen- werking en verdiepte vriendschap, die er trots opgaan voluit en onvoorwaar- delijk Nederlands te zijn.

Nederland.

NOG 24 LANDGENOTEN VERMOORD.

De Nederlandse Radio te Londen meldde gisteren (Dinsdag), dat nog 27 Nederlanders werden veroordeeld wegens het leiden van een geheime anti-nazie organisatie; 24 werden geëxecuteerd en 3 kregen levenslange gevangenisstraf.

10 MEI HERDENKING.

In Londen.

Uit Londen wordt gemeld, dat de 10e Mei aldaar werd gevierd met een herdenkingsbijeenkomst gehouden op de historische Austinfriars. H.M. de Koningin was niet in persoon aanwezig, doch werd vertegenwoordigd door Z.K.H. Prins Bernhard, die kortgeleden weer uit Canada is teruggekeerd. Alle ministers deel uitmakende van het Nederlandse cabinet waren aanwezig. Ook werd de bijeenkomst nog bijgewoond door Dr. H. J. Van Mook en generaal Van Oyen, alsmede hooggeplaatste Nederlandse autoriteiten en het gehele corps diplomatique, waaronder de nieuw benoemde ambassadeurs. Dominee Van Dorp die vroeger verbonden was aan de Nederlandse Kerk te Londen, welke zoals men weet tengevolge van een bombardement werd verwoest, opende de bijeenkomst. Daarna sprak minister Gerbrandy een lange redevoering uit. Hij vroeg hierna een minuut stilte ter herdenking van hen die vielen in de verdediging van Nederland en Nederlands-Indië, alsook voor de oorlogsslachtoffers op zee. Daarna werd de Nederlandse vlag gehesen door twee Nederlandse zeelieden. De herdenkingsbijeenkomst, die werd bijgewoond door 300 Nederlanders van allerlei standen, werd gesloten met het zingen van het Engelse en het Nederlandse volkslied.

In Suriname.

De 10e Mei werd te Paramaribo op eenvoudige doch indrukwekkende wijze herdacht. Het grote stadstheater was geheel gevuld met toehoorders waaronder de voornaamste burgerlijke en militaire autoriteiten. De Gouverneur was verhinderd te komen daar de dokter hem wegens gezondheidsredenen voorgeschreven had het huis niet te verlaten.

Dit belette hem echter niet een toespraak te houden vanuit zijn huis voor de microfoon waarin hij naar voren bracht welk een onbuigbare weerstand de Nederlanders nog steeds boden. Mevrouw Kielstra was wel op de bijeenkomst aanwezig. De bijeenkomst stond in het teken van de Westindische solidariteit en de vaste wil tot herstel van het Nederlandse Imperium. Op het toneel hadden plaats genomen de leden van het Comité „Suriname waakt", welk Comité de organisatie van deze herdenkingsbijeenkomst op zich had genomen. Terzijde van het Comité waren gezeten de drie Curaçaose afgevaardigden, welke thans in Suriname verblijf houden ter verkrijging van een nauwere samenwerking tussen de Gebiedsdelen. Tijdens een toespraak sprak een der afgevaardigden Mr. Eduard M. Elias de mening uit dat de slagzin: „Nederland zal herrijzen", thans geheel versleten is door het vele gebruik en feitelijk al verouderd was op het eerste ogenblik dat men deze slagzin gebruikte. Immers de Nederlandse geest is niet ten onder gegaan ondanks de bezetting van het Nederlandse gebied. Men zou daarom moeten zeggen: „Nederland is herrezen". Suriname en Curaçao moeten door een perfecte wijze van samenwerking worden het bolwerk van het vrije Nederlanderschap. Daarna hield de Heer A. J. Morpurgo, uitgever van „De Suriname" en lid van het Comité Curaçao — Suriname een rede, waarin hij zeide, dat de grote worsteling alleen kan worden volgehouden door de inspiratie voortvloeiende uit het feit dat wij vechten voor een rechtvaardige zaak en dientengevolge zullen overwinnen.

Daarna werd 2 minuten stilte gehouden ter herdenking van hen die voor ons Vaderland vielen, waarna het Wilhelmus door alle aanwezigen tezamen werd gezongen. Tijdens de bijeenkomst werden verschillende Nederlandse liederen gespeeld en gezongen.

Ook werd een telegram gezonden naar H.M. de Koningin waarin getuigd werd van aanhankelijkheid.

COMITÉ CURAÇAO — SURINAME.

Verleden week werd te Paramaribo de eerste vergadering gehouden van het Comité Curaçao — Suriname. Deze vergadering was zeer vruchtbaar en duurde verschillende uren. Het gehele complex der betrokken problemen werd onder de ogen gezien en besproken.

Bij een maaltijd, welke gehouden werd ter ere van de Curaçaose afgevaardigden hielden verscheidene personen redevoeringen. De Procureur-Generaal Mr. De Niet drong aan op een nauw persoonlijk contact tussen de beide Gouverneurs. Rechter Desertine bracht naar voren dat de vrije Gebiedsdelen eenmaal rekenschap zullen moeten geven van hun streven wanneer Groot Nederland zich weer zal hebben gevormd. De Voorzitter der Staten van Suriname, de Heer Del Prado vertolkte de gevoelens van eenieder, toen hij sprak over de toewijding van H.M. de Koningin en de bewondering die zij daardoor haar volk afdwong. Mr. Elias bracht een heilwens uit op de uiteindelijke overwinning, welke van de vrije Nederlandse Gebiedsdelen daden eist en niet slechts woorden. De Heer Boas die voorlopig het Voorzitterschap van het Comité waarneemt besloot met de uitroep: „Nederland is herrezen op 10 Mei 1940" waarmee hij wilde aangeven dat op die datum alle bestaande verschillen tussen de Nederlandse groepen als bij toverslag verdwenen en Nederland tot een onverbreekbare eenheid maakte.

IN PARAMARIBO AANGEKOMEN.

Uit Paramaribo wordt gemeld, dat 37 leden van de bemanning van het onlangs getorpedeerde Braziliaanse schip thans te Paramaribo zijn aangekomen. Hun toestand is redelijk.

Kennisgeving.

Men gelieve er rekening mede te houden, dat schulden te maken door mijn echtgenoote CLARA ENID BAQUERO de van GENDT door mij NIET betaald zullen worden.

1518 J. G. van Gendt.

Curaçao.

VERDUISTERING.

Autorijders opgelet.

Door de Politie wordt met ingang van Maandagavond 11 Mei 1942 strenger opgetreden tegen bestuurders van motorrijtuigen waarvan de verlichting niet in orde is.

Er zijn in de laatste tijd verschillende verkeersongevallen voorgekomen, welke kunnen worden teruggebracht tot de volgende fouten, nl. gedurende de duisternis:

1e stilstaan op de openbare weg, zonder verlichting te voeren;

2e rijden met één koplamp;

3e rijden en stilstaan zonder achterlicht;

4e rijden met verblindend licht;

5e te snel rijden met te weinig licht.

De aandacht van de Politie zal in het bijzonder hierop zijn gevestigd.

Men rekene er op, dat de Politie opdracht heeft procesverbaal op te maken, indien de verlichtingsbepalingen niet goed worden nageleefd.

RADIO-UITZENDING GEWIJD AAN HET AMERIKAANSE LEGER.

De National Broadcasting Co. heeft Zondag jl. een uur radio-uitzendingen gewijd aan het Amerikaanse leger. Na dat de NBC-omroeper een inleiding had gehouden, werden uitzendingen gegeven van verschillende Amerikaanse legerautoriteiten en manschappen, die zich overal op de meest verschillende plaatsen der wereld bevonden.

Zelfs uit Reikjavik op IJsland werd een bijdrage geleverd. Curaçao had de eer als eerste in de serie te zijn gerangschikt. Te Curaçao spraken de Schout bij Nacht J. B. Oldendorf, Kapitein Bullard en enkele anderen. De sprekers werden ingeleid door Majoor Beebe. De sprekers waren zeer ingenomen over de aangename en vruchtbare samenwerking tussen de Amerikaanse en de Nederlandse troepen en hadden een hartelijk woord van waardering voor de praestaties van de Nederlandse weermachten in Nederland en in Nederlands Indië. Jammer was het, dat de uitzending van de curom zender, welke de stem der sprekers van Curaçao naar New York bracht, aldaar enigszins werd gestoord door een uitzending van een Duits station. Later bleek dat deze Duitse uitzending plaats had op dezelfde golflengte waarop de kortegolfzender te Huizen bij Amsterdam gewoonlijk werkt. Het is echter niet zeker dat Huizen werd gebruikt door de Duitsers; het is ook zeer wel mogelijk dat het de Berlijnse kortegolfzender was, die zich de golflengte van het Nederlandse station heeft toegeëigend. Desondanks was de uitzending van het NBC Leger-uur een succes en het deed allen Nederlandsen toehoorders zeer sympathiek aan, dat in het bijzonder melding werd gemaakt van het feit dat dit Leger-uur plaats had op de dag waarop vóór 2 jaar Nederland door de Duitsers werd aangevallen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** 14 Mei (Hemelvaartsdag) Voetbal: 10.— Ajax Jr. — San Salvador; 11.— Tropials — Ecuador. **Korfbal:** 15.30 A. Amos — Luctor. **Voetbal** 16.30 Sithoc — Ambachtsschool.

— **C.A.B.:** Waaigat Estafette: Door onvoldoende deelneming gaat de Waaigat estafette op Hemelvaartsdag niet door.

— **Curaçaose Postzegelvereniging:** Donderdag as. 14 Mei, gewone ledenvergadering in het logegebouw „De Vergenoeging".

VOETBALWEDSTRIJDEN ARUBA — CURAÇAO.

Men schrijft ons:

Gezien de antecedenten van de twee kampioenen, die op Zondag 24 Mei as. op Mundo Nobo tegen elkander zullen uitkomen, kan een zware strijd worden verwacht. Beide elftallen, immers, hebben gedurende de laatste jaren hun reputatie hoog gehouden.

RCA is sedert 1938 ongeslagen kampioen van de Aruba Voetbalbond, wat ontegenzeggelijk een bizondere praestatie is. Ook enige plaatselijke verenigingen hebben het tegen dit elftal moeten afleggen, en wel Transvaal en Jong Holland, beide tot de top-klasse behorende.

Niettegenstaande het terrein nadeel, heeft RCA gedurende de laatste wedstrijd op Curaçao tegen Jong Holland furore gemaakt door samenspel, opstelling en speltechniek. Op 24 Mei zal, naar verwacht mag worden, ook het nadeel van het minder bekend terrein practisch opgeheven zijn en RCA dus alle krachten kunnen ontplooien.

SUBT heeft in 1938 voor het eerst het CVB kampioenschap kunnen behalen door met 4—1 Jong Holland te slaan in een sensationele wedstrijd. Reeds toen bleek, dat deze spelers over een uitzonderlijk uithoudingsvermogen beschikken, hetgeen de laatste tijd er niet minder op geworden is.

In 1939 werd geen kampioenstitel toegewezen, terwijl in 1940 Jong Holland in een mooie overwinning SUBT naar de tweede plaats verwees. Op keurige wijze wisten de blauw-gelen zich echter in 1941 te herstellen door alle grote evenementen te winnen. Eerst kwam de Asiento Zilveren Bal aan de beurt; daarmede niet tevreden werd in Augustus de veel begeerde Koningin Wilhelmina beker in de wacht gesleept terwijl, last but not least, het kampioenschap door een 4—2 overwinning op Jong Holland, werd behaald.

De kampioenen zijn nog steeds niet tegen elkander in het veld geweest, wat op 24 Mei voor het eerst het geval zal zijn, wie zal het winnen?

Naar alle waarschijnlijkheid zal de opstelling der bondselftallen de volgende week bekend zijn en het een en ander hieromtrent medegedeeld.

De mogelijkheid tot uitzending der wedstrijden via de radio is in overweging.

DE WANDELMARS.

15 en 25 Km. op 25 Mei as.

Het Bestuur van de CAB schrijft ons:

De starttijd is bepaald voor Seniores op 6 uur en voor Juniores om 7 uur, terwijl de start zal plaats vinden van de Nieuwe Hendrikschool Pietermaai-weg.

Inschrijvingen, alsmede inleggelden moeten uiterlijk 20 Mei as. in het bezit zijn van den Secretaris van de CAB, p.a. de Ruyterkade 3.

De inleggelden bedragen voor:

Juniores 25ct. p.p.

Seniores, leden CAB 50 ct. p.p.

Seniores, niet leden CAB 75 ct. p.p.

Het reglement dezer marsen is hetzelfde als voor de jl. gehouden marsen en wordt U op aanvrage door den Secretaris toegezonden.

Verfrissingen zijn verkrijgbaar van de truck welke staat bij de Politiewacht Rio Canario.

Wij moeten U nog biezonder attent maken op het feit dat het gebruik van trommels, blaasinstrumenten, enz. verboden is bij het passeren van kerkgebouwen.

De route voor Seniores is als volgt: Hendrikschool, Hendrikplein, Columbusstraat, Koningin Wilhelminabrug, Scharloweg, Oranjestraat, Steenrijk, Penstraat, Julianaplein, Berg Altena, Weg rond Schottegat, Weg naar van Engelen, linksaf asphaltweg, aan het eind dezer weg weer linksaf naar Suikertuintje, Weg rond Schottegat, Rio Canario, Cas Chiquito, Planterstrust, Eyck van Voorthuyzenweg, Oude weg naar Piscaderabaai, Jan Otzenstraat, W. I. Compagniestraat, Eyck van Voorthuyzenweg, Jacob Binckestraat, Rodeweg, Onmiddellijk rechtsaf door Ninaberstraat, Boerhavestraat, Rodeweg, Bredestraat, Brionplein, Van Slobbeweg, CBLO terrein Rif.

Route voor Juniores:

Hendrikschool, Pietermaaiweg, Berg Altena, Weg rond Schottegat, Planterstrust, Rodeweg, Bredestraat, Brionplein, Van Slobbeweg, CBLO terrein.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 13 Mei 18 uur af tot 14 Mei 20 uur door den Gouvernements-Geneeskundige J. de J. Arends, arts, Bargestraat 53, Telefoon No. 2140.

Centro Social Catolico

Pietermaai

De leden van bovengenoemde vereeniging worden uitgenoodigd tot het bijwonen van een algemeene ledenvergadering te houden den 17den dezer om 2 uur p.m. in 't Clubgebouw.

AGENDA:

1. Opening en notulen van de vorige vergadering.
2. Verslag van de Kascommissie
3. Mededeeling van het Bestuur
4. Rondvraag en sluiting.

Namens het Bestuur,

M. H. MARQUEZ

1517 Secretaris.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND MEI 1942.

Arsenal: ????????

Hercules: ????????

Independiente 1: V. O. Agnes, E. Quirindongo, P. A. da Costa Gomez, O. Hoelen, G. E. Rosario, E. A. Pietersz, L. A. Lei, C. P. Osepa, T. Bonifacio, N. Meulens, C. Varsovia.

Independiente 2: B. Leito, J. M. Daal, V. Kuwas, M. Laker, J. M. Pardo, V. Alvarez, Ed. Rib, M. Meulens, J. van Aanholt, Ed. Vos, F. B. Laurensz.

Jong Curaçao 1: O. Pietersz, A. Liberia, J. Martina, J. Martina, M. Pinedo, C. Williams, A. Sirberio, Y. Colastica, M. Colina, J. M. Nicia, E. Fermin.

Jong Curaçao 2: E. Merkies, I. Williams, G. Williams, A. Cras, L. Henriquez, S. Crispo, V. Troeman, A. Pietersz, C. Bullé, G. Isebia, S. Hernandez.

Jong Holland 1: E. Vos, J. Leonora, R. Jansen, L. Isidora, E. Calmes, A. Sentiago, Ch. Haseth, M. Juliana, R. Rampenburg, G. Pardo, H. Leers.

Jong Holland 2: V. Senior, M. Pardo, H. Royer, C. Marquez, P. Scorrea, Th. Roos, A. Chacuto, J. Confesso, P. Roos, A. de Lannoy, J. Martis.

Scherpenheuvel 1: W. F. Koenen, F. Rosina, L. Martines, J. P. Coffie, A. Thodé, A. Tromp, L. Elisabeth, O. Paulina, M. Martijn, D. Concepcion, J. Paulina.

Scherpenheuvel 2: Th. Newton, G. Constant, H. Dake, J. de Windt, M. Gomez, G. Genaro, W. Simmons, A. Trinidad, E. Rosalina, F. Lopez, E. Schmidt.

SUBT 1: C. W. Grovell, J. A. Pietersz, M. C. Davelaar, J. M. Cicilia, R. Mercera, A. R. Celestina, G. Mercelina, F. A. Jansen, J. C. Schoop, M. S. Jansen, C. R. Bernabella.

SUBT 2: Ch. H. Salcedo, J. S. Jacob, M. Gosie, W. F. Habaths, H. T. Bakhuis, E. A. Reyes, A. Pietersz, H. Paula, C. Rennes, H. Sterling, R. van Aanholt.

Transvaal: ????????

Volharding: ????????

De verenigingen: **Arsenal, Hercules, Transvaal en Volharding** is een boete opgelegd van ƒ 2.50 ingevolge art. 8 sub 3 en 5 van het R.C.W.

HET BESTUUR.